

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Kertomus

(annettu asetuksen (EU) N:o 806/2014 92 artiklan 4 kohdan nojalla)

mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään varainhoitovuonna 2020

sekä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston vastaukset

Kertomuksen kuvaus:

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on EU:n järjestelmä, jolla hallitaan toimintansa jatkamiseen kykenemättömien pankkien kriisinratkaisua euroalueella. Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla on yhdessä komission ja neuvoston kanssa keskeinen asema tässä järjestelmässä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto valvoo yhteistä kriisinratkaisurahastoa, jonka avulla voidaan tukea pankkien kriisinratkaisua. Tilintarkastustuomioistuimella on velvollisuus laatia vuosittain kertomus mahdollisista pankkien kriisinratkaisuun liittyvistä ehdollisista vastuista.

Yhteistä kriisinratkaisurahastoa ei ole toistaiseksi käytetty, mutta meneillään on huomattava määrä oikeudenkäyntejä, jotka koskevat ensimmäistä kriisinratkaisupäätöstä ja muita päätöksiä sekä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakausmaksuja. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti varainhoitovuoden 2020 osalta ehdollisista vastuista, joissa on kyse ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyvistä oikeudellisista ongelmista. Sen sijaan se ei ilmoittanut ehdollisista vastuista, jotka liittyisivät kriisinratkaisupäätöksiin. Tilintarkastustuomioistuin ei löytänyt evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille, että myöhemmin vuonna 2021 annetut tuomiot saattavat vaikuttaa niiden ilmoitettujen ehdollisten vastuiden määrään, jotka koskevat yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakausmaksuja.

Sisällys

	Kohta
Tiivistelmä	I-IX
Johdanto	01-03
Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa	04-11
Tarkastuksen laajuus	04-09
Tarkastustapa	10-11
Huomautukset	12-74
Osa I: Kriisinratkaisuneuvoston ehdolliset vastuut	12-65
Kriisinratkaisupäätöksistä johtuviin oikeudenkäynteihin liittyvät ehdolliset vastuut	15-35
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät siihen periaatteeseen, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan	36-39
Euroopan tietosuojavaltuutetun päätöstä koskeva oikeudenkäynti	40
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät kriisinratkaisurahastolle maksettaviin pankkien vakausmaksuihin	41-61
Hallintomaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut	62-64
Lisätiedot	65
Osa II: Komission ehdolliset vastuut	66-71
Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut	72-74
Johtopäätökset ja suositukset	75-80
Liitteet	
Liite I – Euroopan unionin tuomioistuimien ja käytettävissä olevat oikeussuojakeinot EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten päätöksiä vastaan	
Liite II – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta	
Akronyymit ja lyhenteet	

SRB:n vastaus

Komission vastaus

Neuvoston vastaus

Tarkastustiimi

Tiivistelmä

I Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on EU:n järjestelmä, jolla hallitaan lähellä kaatumista olevien tai todennäköisesti kaatuvien pankkien kriisinratkaisua euroalueella. Keskeinen toimija on yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (jäljempänä 'kriisinratkaisuneuvosto'), joka on Brysselissä toimiva EU:n elin. Se hallinnoi yhteistä kriisinratkaisurahastoa, jonka avulla voidaan tukea pankkien kriisinratkaisua. Muita keskeisiä toimijoita kriisinratkaisuprosessissa ovat Euroopan komissio ja Euroopan unionin neuvosto.

II Tilintarkastustuomioistuimella on velvollisuus antaa vuosittain kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, komission tai neuvoston suorittaessa kriisinratkaisutehtäviään. Ehdolliset vastuut ja varaukset kuvaavat näihin elimiin kohdistuvaa taloudellista riskiä. EU:n tuomioistuimissa ja kansallisella tasolla oli 16. kesäkuuta 2021 käynnissä useita oikeudenkäyntejä, joissa vastaajina olivat kriisinratkaisuneuvosto ja komissio kriisinratkaisutehtäviensä vuoksi. Neuvostoa vastaan ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä.

III EU-tasolla on vireillä 100 asiaa, jotka koskevat Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisua vuonna 2017. Kantajat vaativat, että kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisumääräys sekä komission päätös, jolla se tuki määräystä, kumotaan. Lisäksi eräät kantajat ovat esittäneet unionin tuomioistuimissa lainvastaisuusväitteitä sovellettavaa säädöskehystä vastaan sekä vahingonkorvausvaatimuksia EU:ta vastaan. Tähän kriisinratkaisuun ja samanlaisiin kanneperusteisiin liittyvien asioiden määrän ja monimutkaisuuden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin oli alustavasti yksilöinyt ja valinnut kuusi pilottitapausta, joissa edettäisiin kirjallisen menettelyn toiseen vaiheeseen ja suulliseen käsittelyyn. Näistä tapauksista viidessä käsittely on edelleen kesken. Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisusta on lisäksi pantu vireille 1 451 kansallisen tason hallinnollista menettelyä ja oikeudenkäyntiä. Lisäksi unionin tuomioistuimissa on nostettu kolme kannetta, joissa vaaditaan, että kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskevat kriisinratkaisun toteuttamatta jättämistä kahden ABLV-pankin sekä PNB Bankan osalta, kumotaan.

IV Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut ehdollisia vastuuta edellä mainittujen asioiden osalta, sillä se piti niihin liittyvää riskiä etäisenä. Tilintarkastustuomioistuin huomauttaa, että tässä vaiheessa on vaikea ennustaa näiden oikeudenkäyntien lopputulosta, sillä kriisinratkaisua koskevaa oikeudellista kehystä sovellettiin ensimmäistä kertaa EU:n tasolla Banco Popular Español S.A:n tapauksessa eikä asiaan

liittyvää oikeuskäytäntöä ei ole. Tilintarkastustuomioistuin ei löytänyt evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa.

V Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto totesi Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisun jälkeen maaliskuussa 2020, että yksikään osakkeenomistajista tai velkojista, joita asia koski, ei ollut huonommassa asemassa kuin ne olisivat olleet kansallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Kriisinratkaisuneuvosto päätti näin ollen olla maksamatta korvauksia osakkeenomistajille ja velkojille. Tätä päätöstä vastaan on nostettu seitsemän kannetta unionin yleisessä tuomioistuimessa. Yleinen tuomioistuin on jättänyt yhden kanteen tutkimatta, mutta kantaja on tehnyt päätöksestä valituksen. Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut tältä osin ehdollisia vastuita, sillä se piti negatiivisen tuloksen todennäköisyyttä etäisenä.

VI Kriisinratkaisuneuvosto kerää ennakollisia vakausmaksuja yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Kesäkuuhun 2021 mennessä oli nostettu 44 kannetta ennakollisiin vakausmaksuihin liittyviä päätöksiä vastaan. Kriisinratkaisuneuvosto on ilmoittanut 41 oikeudenkäynnin osalta 5 561 miljoonan euron ehdolliset velat, sillä se on arvioinut, että taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen liittyvä riski on näiden oikeudenkäyntien seurauksena mahdollinen. Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut ehdollisia velkoja sellaisista kansallisella tasolla vireillä olevista oikeudenkäynneistä, joissa pyrittiin kumoamaan ennakollisiin vakausmaksuihin liittyviä päätöksiä. Se arvioi, että taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen liittyvä riski, joka johtui näistä oikeudenkäynneistä, oli etäinen. Tämä perustui unionin tuomioistuimen tuomioon, jonka mukaan kansallisilla tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa kumota kyseisiä päätöksiä.

VII Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että kriisinratkaisuneuvosto noudatti tältä osin varovaista lähestymistapaa. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille, että unionin tuomioistuimen tuomiossa, joka annettiin heinäkuussa 2021 eli vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen, todettiin, että ennakolliset vakausmaksut oli laskettu pätevän oikeusperustan nojalla. Tuomiossa korostettiin lisäksi, että kriisinratkaisuneuvosto voisi antaa asianomaiselle pankille yksityiskohtaisemmat perustelut päätöksestään, joka koskee ennakollisia vakausmaksuja, loukkaamatta tällöin muiden pankkien liikesalaisuuksia. Tällä tuomiolla voi olla vaikutusta sellaisiin unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä oleviin, ennakollisia vakausmaksuja koskeviin asioihin, joissa kriisinratkaisuneuvoston esittämät perustelut eivät vastaa tuomioistuimen vahvistamia normeja.

VIII EU:n tuomioistuimissa on nostettu komissiota vastaan kanteita myös Banco Popular Español S.A.:n kriisintarkaisun vuoksi. Joihinkin kanteisiin komissio vastaa yksin ja joihinkin yhdessä kriisintarkaisuneuvoston kanssa. Komissio ei ole esittänyt asiaan liittyviä ehdollisia vastuita, koska se arvioi, että oikeudenkäynneistä aiheutuvan taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys on etäinen. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa komission arvioinnin kanssa. Neuvostolla ei ole kriisintarkaisutehtäviinsä liittyviä riita-asioita, joten se ei ole esittänyt ehdollisia vastuita.

IX Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että kriisintarkaisuneuvosto ja komissio ovat asianmukaisesti pyrkineet esittämään ehdolliset vastuunsa silloin kun siihen on ollut aihetta niiden tietojen perusteella, jotka ovat olleet käytettävissä vuoden 2020 tilinpäätöksen laatimishetkellä. Kun otetaan huomioon tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat, kuten unionin tuomioistuimen ennakkolisista vakauseräistä antama tuomio, tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että kriisintarkaisuneuvosto arvioi uudelleen kaikkien vireillä olevien, ennakkolisista vakauseräistä koskevien asioiden osalta, mikä on riskialainen määrä uuden menetelmän mukaisesti. Lisäksi vaikka riski siitä, että kansalliset oikeudenkäynnit johtaisivat taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen kriisintarkaisuneuvostosta, vaikuttaisi oikeuskäytännön valossa olevan etäinen, tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että kriisintarkaisuneuvosto ottaa uudelleen käyttöön kansallisten tapausten seuranta-prosessin ja pyytää kansallisia kriisintarkaisuviranomaisia antamaan vuotuisen arvion siitä, kuinka suuri taloudellisten resurssien ulosvirtausriski kriisintarkaisuneuvostoon kohdistuu.

Johdanto

01 Yhteinen kriisinratkaisumekanismi perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 806/2014¹ (yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus). Mekanismi muodostaa EU:n pankkiunionin toisen pilarin. Yhteisen kriisinratkaisumekanismiin tarkoituksena on hallita lähellä kaatumista olevan tai todennäköisesti kaatuvan pankin kriisinratkaisua ja näin minimoida kriisin vaikutus reaalityöelämään ja tarve turvautua julkisiin varoihin. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (jäljempänä 'kriisinratkaisuneuvosto') on tässä mekaniisissa keskeinen toimija. Se toimii kriisinratkaisuviranomaisena kaikkien euroalueelle asettautuneiden merkittävien pankkien osalta² sekä rajat ylittävää toimintaa harjoittavien, vähemmän merkittävien pankkikonsernien osalta³. Kriisinratkaisuneuvosto alkoi toimia itsenäisenä elimenä 1. tammikuuta 2015, ja sillä on ollut täydet kriisinratkaisuvalltuudet 1. tammikuuta 2016 alkaen.

02 Prosessiin, jossa tehdään päätös pankin asettamisesta kriisinratkaisuun, osallistuvat Euroopan keskuspankki (EKP), kriisinratkaisuneuvosto ja Euroopan komissio sekä mahdollisesti Euroopan unionin neuvosto⁴. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa (ks. kohta **41**) voidaan tietyin ehdoin käyttää kriisinratkaisutoimen tukena. Pankkisektori huolehtii kaikilta osin kriisinratkaisuneuvoston ja kriisinratkaisurahaston rahoituksesta.

03 Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 92 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin laatii kertomuksen "mahdollisista ehdollisista vastuista (joko kriisinratkaisuneuvostolle, neuvostolle, komissiolle tai muille), jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa tämän asetuksen mukaisia tehtäviään." Tilintarkastustuomioistuin voi pyytää kaikki tehtäviensä suorittamisessa tarvittavat tiedot⁵ näiltä elimiltä.

¹ EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0806&from=FI>

² Tässä kertomuksessa käytetään nimitystä "pankki" yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 2 artiklassa tarkoitetuista yhteisöistä.

³ Luettelo pankeista, joiden kriisinratkaisuviranomaisena kriisinratkaisuneuvosto toimii, löytyy osoitteesta <https://www.srb.europa.eu/en/content/banks-under-srbs-remit>.

⁴ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 18 artikla.

⁵ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 92 artiklan 8 kohta.

Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

Tarkastuksen laajuus

04 Tässä tarkastuskertomuksessa käsitellään yksinomaan ehdollisia vastuita, jotka ovat aiheutuneet kriisintarkistuneuvoston, komission ja neuvoston suorittaessa yhteisestä kriisintarkistuneuvoston mekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään⁶. Kertomus kattaa varainhoitovuoden 2020. Itse varainhoitovuoden 2020 aikana syntyneiden ehdollisten vastuiden lisäksi tilinpitäjän on otettava huomioon kaikki lopullisen tilinpäätöksen esittämisajankohtaan mennessä saadut relevantit tiedot⁷. Näin ollen oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen esittämistä varten voidaan tarvita oikaisuja ja lisätietoja, ja tällöin voidaan käyttää myös vuoden 2021 aikana saatuja tietoja. Tilinpäätökset 31 päivästä joulukuuta 2020 esitettiin seuraavasti:

- o kriisintarkistuneuvosto 16. kesäkuuta 2021
- o Euroopan komissio 18. kesäkuuta 2021
- o Euroopan unionin neuvosto 31. toukokuuta 2021.

05 Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut myös kriisintarkistuneuvoston⁸, Euroopan komission ja neuvoston⁹ tilinpäätökset varainhoitovuodelta 2020. Näiden tarkastusten tulokset esitetään muissa kertomuksissa.

06 Ehdolliset vastuut on esitettävä tilinpäätöksessä Euroopan unionin kirjanpitosäännön 10 mukaisesti. Kirjanpitosääntö perustuu julkissektorin kansainvälisen tilinpäätösstandardiin 19 – Varaukset, ehdolliset varat ja ehdolliset vastuut (ks. [laatikko 1](#)). Ehdollisten vastuiden ja varausten olennainen sisältö on se, että ne kuvaavat yhteisöön kohdistuvaa taloudellista riskiä.

⁶ Yhteisestä kriisintarkistuneuvoston mekanismista annettu asetus, 92 artiklan 4 kohta.

⁷ Komission delegoitu asetus (EU) 2019/715, 98 artiklan 4 kohta.

⁸ Vuosikertomus EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2020 (29.10.2021).

⁹ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukset varainhoitovuodelta 2020 (26.10.2021).

Laatikko 1

Ehdollisen vastuun määritelmä

Ehdollinen vastuu on

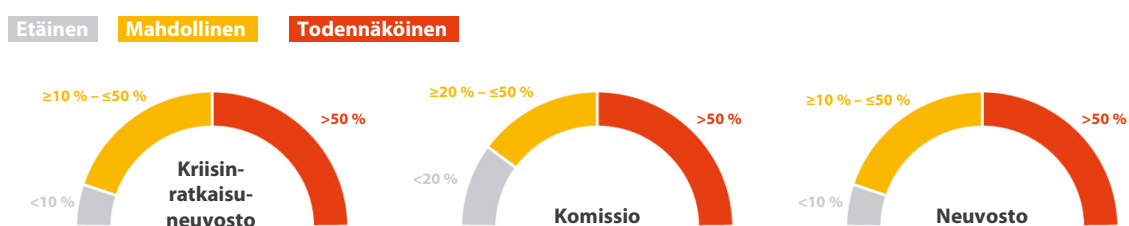
- o mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan unionin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa, tai
- o olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien taloudellisten resurssien ulosvirtausta unionilta, tai velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

07 Sen määrittämiseksi, onko ehdollinen vastuu esitettävä tai varaus kirjattava, on arvioitava taloudellisten resurssien (yleensä rahavarojen) ulosvirtauksen todennäköisyys. Jos resurssien tuleva ulosvirtaus on

- o todennäköistä, varaus on kirjattava
- o mahdollista, ehdollinen vastuu on esitettävä
- o etäistä, vastuuta ei tarvitse esittää.

08 Kriisintarkaisuneuvosto, komissio ja neuvosto ovat edelleen täsmentäneet näitä todennäköisyyksiä omissa tilinpäätöksen laatimisperiaatteissaan. Markkinakäytäntöjen mukaisesti kriisintarkaisuneuvosto ja neuvosto määrittelevät todennäköisyyden etäiseksi, jos se on alle 10 prosenttia, ja mahdolliseksi, jos se on 10–50 prosenttia (ks. *kaavio 1*). Komission määritelmän mukaan todennäköisyys on etäinen, jos se on alle 20 prosenttia, ja mahdollinen, jos se on 20–50 prosenttia.

Kaavio 1 – Todennäköisyyden määritelmät EU:n elimissä

Lähde: Kriisintarkaisuneuvoston, komission ja neuvoston kirjanpitokäytännöt.

09 EU:n kirjanpitosääntö 10:n mukaan jokaisesta ehdollisten vastuiden luokasta on esitettävä seuraavat tiedot:

- o lyhyt kuvaus ehdollisen vastuun luonteesta
- o arvio vastuun taloudellisesta vaikutuksesta
- o tieto resurssien ulosvirtauksen määrään ja ajankohtaan liittyvistä epävarmuustekijöistä
- o mahdollisten korvausten todennäköisyys.

Tarkastustapa

10 Kriisintarkastusneuvostoa ja komissiota vastaan oli tilinpäätösten julkaisuhetkellä vireillä oikeudenkäyntejä, jotka liittyivät niille yhteisestä kriisintarkastusmekanismista annetussa asetuksessa osoitettujen tehtävien suorittamiseen (ks. [taulukko 1](#)). Neuvostoa vastaan ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä. Kriisintarkastusneuvosto ilmoitti varainhoitovuodelta 2020 ehdolliset vastuut, joiden määrä oli 5 561 miljoonaa euroa, kun taas komissio ei ilmoittanut lainkaan ehdollisia vastuita. Kaikki ilmoitetut ehdolliset vastuut liittyvät kriisintarkastusrahastolle suoritettaviin ennakollisiin vakauseräisiin. Tarkastuksessaan tilintarkastustuomioistuin poimi 33 tapauksen otoksen EU:n tuomioistuimissa käsiteltävinä olevista asioista ja kävi läpi niihin liittyvät oikeudenkäyntiasiakirjat.

Taulukko 1 – Kriisintarkastusneuvostoa ja/tai komissiota vastaan vireillä olevat oikeudenkäynnit, jotka liittyvät yhteisestä kriisintarkastusmekanismista annetun asetuksen mukaisten tehtävien suorittamiseen

Asia	EU:n tuomioistuimissa	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollisissa menettelyissä	Asiaan liittyvät kohdat tässä kertomuksessa
Banco Popular Español S.A.:n (BPE) kriisintarkastus	100	1 451	15–20, 22–30, 66–70 ja 75
Päätökset ABLV-pankin ja PNB Bankan kriisintarkastuksen tekemättä jättämisestä	3	Ei sovelleta	31–35
BPE:tä koskeva päätös, jonka mukaan velkojat eivät jää kriisintarkastuksessa huonompaan asemaan	6	Ei sovelleta	36–39
Muut BPE:hen liittyvät asiat	4	0	21, 40
Ennakolliset vakaussuoritukset	44	682	41–61, 71 ja 76–79
Hallintomaksut	0	Ei sovelleta	62–64
YHTEENSÄ	157	2 133	

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kriisintarkastusneuvoston ja komission tietojen perusteella (tiedot tilinpäätöksen allekirjoittamispäivältä). Lisätietoja on asianomaisissa kertomuksen kohdissa. Taulukko ei sisällä tapauksia, joissa pyydetään ainoastaan oikeutta tutustua asiakirjoihin, eikä tapauksia, jotka koskevat henkilöstöasioita, ellei niillä ei ole merkitystä yhteistä kriisintarkastusmekanismia koskevan asetuksen mukaisten kriisintarkastusneuvoston tehtävien kannalta.

11 Oikeustapausotoksen lisäksi tarkastusevidenssiä kerättiin muun muassa haastattelemalla henkilöstöä sekä käymällä läpi kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston asiakirjoja sekä ulkopuolisten asianajajien laatimia vahvistuskirjeitä. Tilintarkastustuomioistuin tutki sisäistä järjestelmää, jonka kriisinratkaisuneuvosto on luonut seuratakseen menettelyjä kansallisella tasolla. Lisäksi analysoitiin joidenkin kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten toimittamaa evidenssiä sekä julkisesti saatavilla olevia tietoja. Tilintarkastustuomioistuin kävi läpi myös kriisinratkaisuneuvoston yksityisen ulkopuolisen tarkastajan asiakirjoja. Tämän tarkastajan tehtävänä oli tarkastaa kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös¹⁰.

¹⁰ Komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/715 104 artiklan 1 kohdassa säädetään, että yksityisen ulkopuolisen tarkastajan on tarkastettava kriisinratkaisuneuvoston vuotuinen kirjanpito. Tilintarkastustuomioistuin ottaa yksityisen ulkopuolisen tarkastajan tekemän tarkastustyön huomioon laatiessaan kriisinratkaisuneuvostoon liittyvää erityisvuosikertomustaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Huomautukset

Osa I: Kriisintarkastusneuvoston ehdolliset vastuut

12 Kriisintarkastusneuvoston tilinpäätös koostuu kahdesta osasta (ks. [kaavio 2](#)). Osa I kuvaa kriisintarkastusneuvoston päivittäistä toimintaa. Sitä rahoitetaan kaikkien pankkien vuosittain maksamilla hallintomaksuilla. Näitä maksuja käytetään kriisintarkastusneuvoston hallintoon ja toimintaan. Osa II koskee kriisintarkastusrahastoa, jota kriisintarkastusneuvosto hallinnoi. Pankit rahoittavat kriisintarkastusrahastoa vuotuisilla ennakollisilla vakauseräillä, kunnes rahaston tavoitetaso saavutetaan (ks. [laatikko 6](#)). Lisäksi kriisintarkastusneuvosto voi tietyissä olosuhteissa kerätä jälkikäteen suoritettavia vakauseräitä. Kriisintarkastusrahaston varoja voidaan tiettyjen välineiden avulla käyttää tarvittaessa kriisintarkastuksen tukena, jos joukko ehtoja täyttyy¹¹.

Kaavio 2 – Kriisintarkastusneuvoston talousarvio

	Osa I	Osa II
	TOIMINTA	KRIISINTARKASTUS- RAHASTO
 RAHOITUS	Hallintomaksut	Ennakolliset vakauserät
 MENOT	Kriisintarkastusneuvoston henkilöstö, tilat, toiminnot	Kriisintarkastuksen rahoitus*

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen asetuksen (EU) N:o 806/2014 perusteella; *tietoihin liittyy tietyt rajoitukset.

13 Kriisintarkastusneuvoston tilinpitäjä totesi varainhoitovuoden 2020 tilinpäätöstä koskevassa vahvistuskirjeessä, että kaikki ehdolliset vastuut on ilmoitettu.

14 Seuraavissa kohdissa käsitellään kriisintarkastusneuvoston esittämiä ehdollisia vastuita sekä mahdollisten ehdollisten vastuiden kannalta relevantteja kysymyksiä.

¹¹ Ks. yhteisestä kriisintarkastusmekanismista annettu asetus, 76 artikla.

Kriisinratkaisupäätöksistä johtuviin oikeudenkäynteihin liittyvät ehdolliset vastuut

15 Ensimmäinen ja tähän mennessä ainoa EU-tason kriisinratkaisu toteutettiin 7. kesäkuuta 2017 Banco Popular Español S.A.:n (jäljempänä 'BPE') osalta. Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyi kyseistä pankkia koskevan kriisinratkaisumääräyksen, ja komissio vahvisti sen. Kriisinratkaisuneuvostoa ja komissiota vastaan on pantu vireille useita oikeudenkäyntejä, jotka koskevat tätä ensimmäistä kriisinratkaisupäätöstä sekä kriisinratkaisuneuvoston myöhempiä päätöksiä siitä, ettei kahteen ABLV-pankkiin ja PNB Bankaan kohdisteta kriisinratkaisutoimia (ks. [taulukko 2](#)).

Taulukko 2 – Euroopan unionin tuomioistuimessa 16. kesäkuuta 2021 vireillä olleet oikeudenkäynnit, jotka koskivat kriisinratkaisupäätöksiä ja joissa vastaajina olivat yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja komissio

Asia	Sekä kriisinratkaisuneuvostoa että komissiota koskevien asioiden määrä	Vain kriisinratkaisuneuvostoa koskevien asioiden määrä	Vain komissiota koskevien asioiden määrä	Yhteensä
BPE:tä koskeva kriisinratkaisupäätös	29	70	1	100
Päätös, joka koski ABLV Bank AS:ää ja ABLV Bank Luxembourgia	0	2	0	2
AS PNB Banka	0	1	0	1
YHTEENSÄ	29	73	1	103

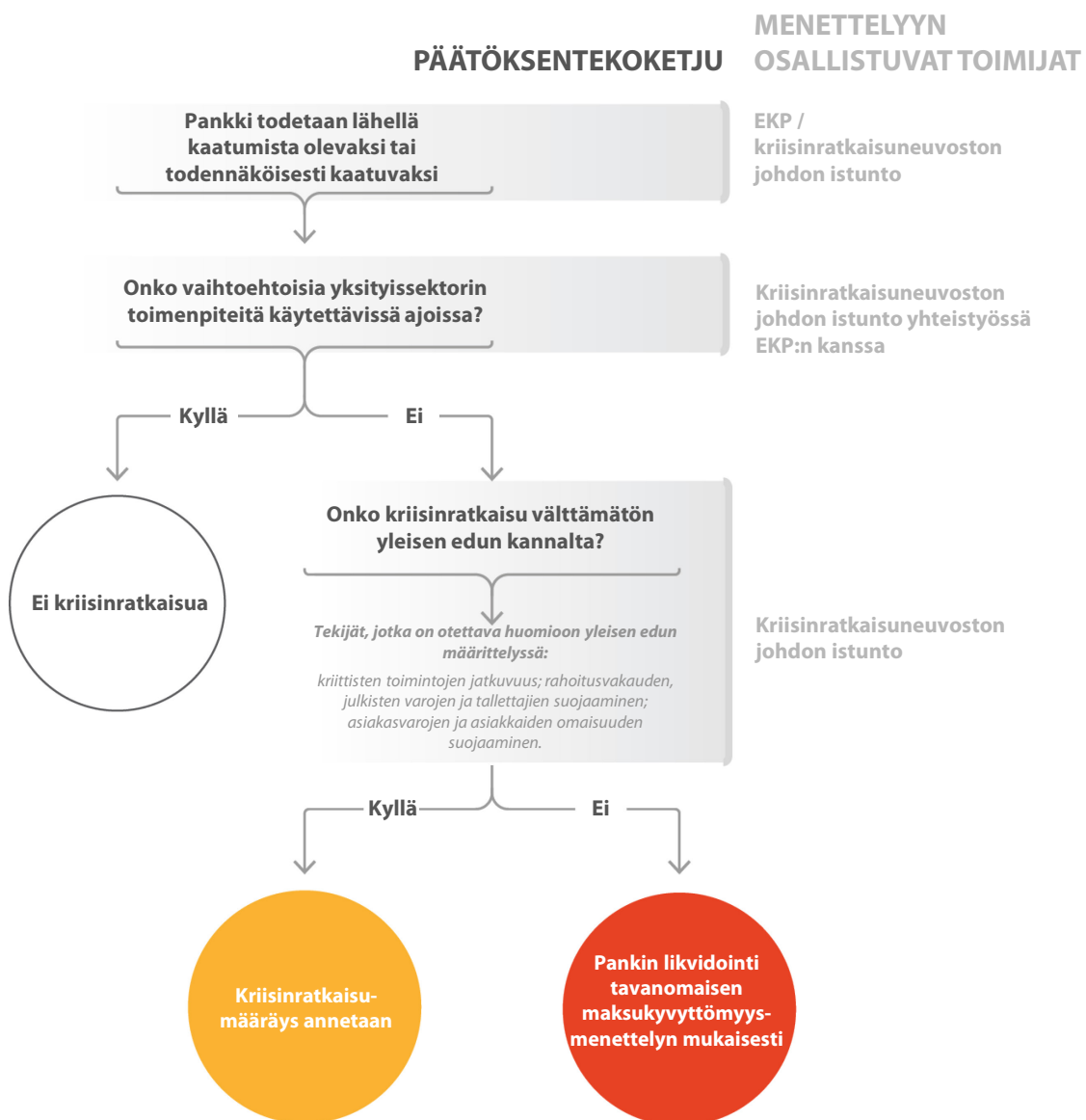
Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella; taulukko ei sisällä tapauksia, joissa pyydetään ainoastaan oikeutta tutustua asiakirjoihin, eikä tapauksia, jotka liittyvät sitä periaatetta koskevaan prosessiin, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan (ns. kolmas arvostuspäätös).

16 Seuraavissa kohdissa käsitellään Euroopan unionin tuomioistuimessa vireillä olevia oikeudenkäyntejä. Siksi on tärkeää palauttaa mieliin Euroopan unionin tuomioistuimen työjärjestelyt sekä käytettävissä olevat oikeussuojakeinot EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten päätöksiä vastaan (tarkemmat tiedot, ks. [liite I](#)).

Kriisintarkastuspäätöstä vastaan nostetut kanteet

17 BPE arvioitiin kesäkuussa 2017 lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi. Kriisintarkastusneuvoston päätelmien mukaan ei voitu kohtuudella olettaa, että pankin kaatuminen olisi estettävissä millään vaihtoehtoisilla yksityisen sektorin toimenpiteillä. Lisäksi kriisintarkastus oli yleisen edun mukaista (ks. [kaavio 3](#)). Kriisintarkastuksessa pääomainstrumentit alaskirjattiin ja muunnettiin ja pankki myytiin yhdellä eurolla (ks. [laatikko 2](#)).

Kaavio 3 – Yhteinen kriisintarkastusmekanismi (kaatuvien pankkien kriisintarkastus)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin aihetta koskeva lainsäädäntökehityksen perusteella (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014).

Laatikko 2

Yhteenveto keskeisistä tekijöistä kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisupäätöksessä, joka koski BPE:tä

- 1) Pääomainstrumenttien alaskirjaus ja muuntaminen 4 130 miljoonan euron arvosta yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 21 artiklan mukaisesti:
 - o osakepääoma: 2 098 miljoonaa euroa
 - o ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumentit: 1 347 miljoonaa euroa
 - o toissijaisen pääoman (T2) instrumentit: 685 miljoonaa euroa.
- 2) Liiketoiminnan myynti yhdellä eurolla Banco Santander S.A.:lle yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 24 artiklan mukaisesti.

Lähde: Kriisinratkaisuneuvoston 7. kesäkuuta 2017 tekemä päätös (SRB/EES/2017/08). Ensisijaisen pääoman instrumentit muodostuvat yleensä osakkeenomistajien omasta pääomasta ja kertyneistä voittovaroista; toissijaisen pääoman instrumentteihin voi sisältyä hybridipääomainstrumentteja, etuoikeudeltaan huonompia velkoja sekä varauksia.

18 Kun kriisinratkaisuneuvosto julkaisi tilinpäätöksensä varainhoitovuodelta 2020, niiden sadan käsiteltävänä olleen asian joukosta, jotka liittyivät päätöksiin BPE:n kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisestä, 23 tapauksessa kantajat paitsi pyysivät kriisinratkaisupäätöksen kumoamista myös vaativat korvausta väitetyistä vahingoista. Kyseisten sadan asian joukossa oli 12, joissa kantajat vaativat vain korvausta väitetyistä vahingoista.

19 Koska asioita, jotka liittyivät BPE:n kriisinratkaisuun ja vastaaviin kanneperusteisiin, oli suuri määrä ja ne olivat monimutkaisia, unionin yleinen tuomioistuin yksilöi ja valitsi kuusi pilottitapausta¹², joissa edettäisiin kirjallisen menettelyn toiseen vaiheeseen ja suulliseen käsittelyyn¹³. Näistä kuudesta oikeudenkäynnistä kriisinratkaisuneuvosto on ainoa vastaaja kahdessa ja komissio yhdessä oikeudenkäynnissä, kun taas muissa kolmessa oikeudenkäynnissä kriisinratkaisuneuvosto ja komissio ovat vastaajina yhdessä. Unionin yleinen tuomioistuin on lykännyt kaikkien muiden asioiden käsittelyn siihen saakka, että näistä

¹² Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan d alakohdan mukaan tuomioistuin voi lykätä vireillä olevan asian käsittelyä erityisestä syystä hyvän oikeudenhoidon niin vaatiessa.

¹³ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vuosikertomus 2020, luku 5.4.1.

kuudesta pilottitapauksesta saadaan lainvoimainen tuomio. Unionin yleinen tuomioistuin antoi lokakuussa 2019 päätöksensä ensimmäisestä pilottitapauksesta ja jätti kanteen tutkimatta¹⁴. Kantajat hakivat tähän määräykseen muutosta unionin tuomioistuimessa, joka on ratkaisi asian 4. maaliskuuta 2021 antamallaan tuomiolla (ks. [laatikko 3](#))¹⁵. Muita viittä pilottitapausta koskevat suulliset kuulemiset järjestettiin kesäkuussa 2021.

Laatikko 3

Ensimmäisessä BPE-pilottitapauksessa kanne hylättiin

Ensiksi unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi velkakirjanhaltijan kanteen, jossa vaadittiin BPE:n kriisinratkaisupäätöksen osittaista kumoamista. Tuomioistuimen päätös perustui siihen, että tiettyjen toissijaisen pääoman instrumenttien muuntamisen kumoaminen muuttaisi kriisinratkaisupäätöksen pääsisältöä.

Unionin tuomioistuin pysytti muutoksenhaun yhteydessä unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen ja hylkäsi valituksen. Unionin tuomioistuin katsoi, että pääomainstrumenttien alaskirjaamista ja muuntamista koskevia kriisinratkaisupäätöksen osia ei voida erottaa kyseisen päätöksen muista osista eikä varsinkaan päätöksestä käyttää liiketoiminnan myyntiä kriisinratkaisuvälineenä.

Näin ollen unionin tuomioistuin katsoi, että unionin yleisen tuomioistuimen päätelmä, jonka mukaan kriisinratkaisupäätöksen 6 artiklan 1 kohdan d alakohta liittyy erottamattomasti itse kriisinratkaisupäätöksen pääsisältöön, oli ollut oikea. Näin ollen kyseisen päätöksen osittainen kumoaminen olisi vaikuttanut päätöksen pääsisältöön, johon kuului kiinteästi se, että BPE:n kaikki toissijaisen pääoman instrumentit alaskirjattiin ja muunnettiin tämän jälkeen pankin uusiksi osakkeiksi.

20 Kriisinratkaisun on perustuttava lähellä kaatumista olevan tai todennäköisesti kaatuvan pankin arvostukseen. Koska kriisinratkaisu voi tulla kiireelliseksi lyhyessä ajassa, säädöskehyksessä säädetään tilapäisen arvostuksen käytöstä¹⁶. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevassa asetuksessa säädetään, että väliaikainen arvostus on korvattava tai sitä on täydennettävä jälkikäteen suoritettavalla lopullisella arvostuksella niin pian kuin se on käytännössä mahdollista, mutta kriisinratkaisuneuvosto on ilmoittanut, ettei se pyydä riippumattomalta arvioijalta BPE:n nettoarvon lopullista arvostusta jälkikäteen.

¹⁴ Unionin yleisen tuomioistuimen määräys 24. lokakuuta 2019 asiassa T-557/17.

¹⁵ Asia C-947/19 P.

¹⁶ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetusta, 20 artiklan 10 kohta.

21 Eräät kantajat nostivat unionin yleisessä tuomioistuimessa kumoamiskanteet kriisinratkaisuneuvostoa vastaan. Unionin yleinen tuomioistuin on jo antanut kahdessa asiassa määräyksen¹⁷, jonka mukaan kanteet on jätettävä tutkimatta. Unionin yleisen tuomioistuimen päätöksiin on haettu muutosta unionin tuomioistuimessa¹⁸.

Julkisasiamies antoi 8. heinäkuuta 2021 lausuntonsa kummassakin asiassa ja tuki tällöin kriisinratkaisuneuvoston kantaa, jonka mukaan alkuperäiset kanteet oli jätettävä tutkimatta.

22 Osa kantajista väittää, että heillä on oikeus korvaukseen, jos kriisinratkaisuneuvoston tai komission päätös kumotaan. EU:n oikeuskäytännön mukaan kumoamiskanteella ja vahingonkorvauskanteella on kuitenkin eri tarkoitus. Niinpä vaikka kanteet hyväksyttäisiinkin, riski siitä, että niistä aiheutuisi oikeudenkäyntikulujen lisäksi muita ehdollisia vastuita, on etäinen.

23 Kriisinratkaisuneuvosto arvioi varainhoitovuoden 2020 lopullisessa tilinpäätöksessään, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys vireillä olevien BPE-oikeudenkäyntien seurauksena oli etäinen¹⁹. Siksi kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt ehdollisia vastuita. Kriisinratkaisuneuvosto perusti johtopäätöksensä arviointiin, jonka se oli tehnyt osapuolten esittämistä lausumista ja todisteista. Samalla se otti kuitenkin huomioon, että asiaa koskeva säädöskehys oli uusi ja monimutkainen eikä asiaan liittyvää oikeuskäytäntöä ollut. Kriisinratkaisuneuvosto huomautti lisäksi, että oikeudenkäyntien kohteena olevista rahamääristä ei voida tehdä luotettavaa arviota.

24 Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että BPE oli kriisinratkaisuneuvoston ensimmäinen kriisinratkaisuasia ja että oikeustapausten arviointi on luonteeltaan subjektiivista, koska se perustuu asiantuntija-arviointiin. Vaikka useita kanteita on nostettu, tuomioita, joissa olisi päätetty kanteiden aineellisista perusteista, ei ole vielä annettu, joten EU-tasolla ei ole asiaa koskevaa oikeuskäytäntöä.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi tarkastamansa evidenssin perusteella, että joidenkin kantajien väitteiden mukaan edellytykset, jotka koskevat EU:n sopimuksenulkoisia vastuita, ovat täyttyneet. Näiden oikeudenkäyntien tulosta on tässä vaiheessa vaikea ennustaa, sillä oikeudellinen järjestelmä, joka liittyy kriisinratkaisun säädöskehukseen, on monimutkainen, luonteeltaan erityinen ja täysin uudenlainen. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastaman evidenssin perusteella ei

¹⁷ Asiat T-2/19 ja T-599/18.

¹⁸ Asiat C-874/19 P ja C-934/19 P.

¹⁹ Kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2020, s. 36.

kuitenkaan voida asettaa kyseenalaiseksi päätelmää, jonka kriisintarkastusneuvosto on esittänyt varainhoitovuoden 2020 tilinpäätöksessä, eli sitä, että ehdolliset vastuut eivät ole tarpeen.

25 Osa kantajista esitti kumoamis- ja/tai vahingonkorvauskanteissaan myös lainvastaisuusväitteitä (ks. [kaavio 4](#)). Kantajat väittävät, että BPE:n kriisintarkastuksen taustalla oleva säädöskehys ei ole SEUT-sopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukainen. Säädöskehysellä kantajat tarkoittavat esimerkiksi yhteisestä kriisintarkastusmekanismista annetun asetuksen säännöksiä. Jos EU:n tuomioistuimet ovat samaa mieltä, säädöskehysriittautetut säännökset voidaan tällöin katsoa soveltamiskelvottomiksi.

Kaavio 4 – Kriisintarkastukseen johtava päätöksenteko ja vireillä olevat riita-asiat

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin säädöskehysriittautuksen perusteella. *EKP ei sisälly tähän tarkastukseen.

26 Lisäksi kumoamiskanteita nostettiin seuraavia päätöksiä vastaan: EKP:n päätös, joka koski sitä, onko pankki kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön toimintansa jatkamiseen (ks. [laatikko 4](#)), komission hyväksymispäätös (ks. [taulukko 2](#) ja kohta [68](#)) sekä Espanjan kansallisen kriisintarkastusviranomaisen (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*, FROB) täytäntöönpanopäätös (ks. kohta [28](#)).

Laatikko 4

EKP:n päätökseen, jossa todetaan, onko pankki lähellä kaatumista oleva tai todennäköisesti kaatuva, ei voi hakea muutosta

EKP:n ehdolliset vastuut eivät sisälly tähän tarkastukseen (ks. kohta **04**). On kuitenkin syytä mainita, että unionin yleinen tuomioistuin pitää päätöksiä, joissa todetaan, onko pankki lähellä kaatumista oleva tai todennäköisesti kaatuva,²⁰ ”valmistelemina toimina siinä menettelyssä, jossa kriisintarkkailuneuvosto voi tehdä päätöksen kyseessä olevien pankkilaitosten kriisintarkkailusta, eikä niistä siten voida nostaa kumoamiskannetta”. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, ettei EKP:llä ”ole päätösvaltaa kriisintarkkailumääräyksen hyväksymistä koskevien säännösten perusteella”²¹.

Muutoksenhakuasiassa²² unionin tuomioistuin vahvisti, että EKP:llä on ensisijainen asema arvioissa, joissa todetaan, onko pankki lähellä kaatumista oleva tai todennäköisesti kaatuva. Tämä perustuu EKP:n asiantuntemukseen valvontaviranomaisena. EKP kuitenkin jakaa tätä arviota koskevan toimivallan kriisintarkkailuneuvoston kanssa. Näin ollen EKP:n arvio ei sido kriisintarkkailuneuvostoa. Koska tämä arvio ei ole lopullinen toimi, jolla lopullisesti määritellään laitoksen asema ja jonka tarkoituksena on saada aikaan rahoituslaitoksen etuihin liittyviä oikeusvaikutuksia, EKP:n tällainen arvio ei ole toimi, joka voidaan riitauttaa unionin tuomioistuimissa SEUT-sopimuksen 263 artiklan nojalla.

Lisäksi sen arvioiminen, onko pankki lähellä kaatumista oleva tai todennäköisesti kaatuva, ei edellytä muodollista päätöstä siitä, onko rahoituslaitoksen toimilupa peruutettava.

Kriisintarkkailumääräyksen täytäntöönpanopäätöstä koskevat kanteet

27 Yhteisestä kriisintarkkailumekanismista annetussa asetuksessa säädetään, että kriisintarkkailuneuvoston on kriisintarkkailupäätöksen johdosta tietyissä olosuhteissa ehkä maksettava kansalliselle kriisintarkkailuviranomaiselle takaisin vahingonkorvaukset, jotka kansallinen tuomioistuin on määrännyt tämän maksamaan²³. Siksi on tärkeää, että kriisintarkkailuneuvosto on tietoinen

²⁰ Asetus (EU) N:o 806/2014, 18 artiklan 1 kohta.

²¹ Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-281/18 antama määräys, 6.5.2019, 34 ja 36 kohta.

²² Tuomio yhdistetyissä asioissa C-551/19 P ja C-552/19 P, ABLV Bank v. EKP ja Bernis ym. v. EKP, 6.5.2021.

²³ Yhteisestä kriisintarkkailumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 4 kohta.

vahingonkorvausasioista, joita järjestelmään osallistuvissa jäsenvaltioissa on vireillä kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia vastaan.

28 Kaikki kriisinratkaisuneuvoston hyväksymät ja komission vahvistamat kriisinratkaisumääräykset on pantava täytäntöön kansallisella tasolla. Tästä syystä sen jälkeen, kun komissio oli vahvistanut BPE:n kriisinratkaisumääräyksen, FROB – Espanjan kansallinen kriisinratkaisuviranomainen – antoi kesäkuussa 2017 täytäntöönpanopäätöksen²⁴. FROB:n päätöstä vastaan on pantu vireille useita hallinnollisia muutoksenhakuja, korvausvaatimuksia ja tuomioistuinmenettelyjä. Täytäntöönpanopäätös perustuu kansalliseen lainsäädäntöön, ja sen laillisuus tutkitaan siksi kansallisesti. FROB:n on toimitettava kriisinratkaisuneuvostolle kuukausittain raportti kriisinratkaisumääräyksen täytäntöönpanosta ja mahdollisista siihen liittyvistä valituksista ja vaatimuksista²⁵.

29 Viimeisimmässä saatavilla olevassa FROB:n raportissa syyskuulta 2021 todetaan, että FROB oli vastaanottanut 118 hallinnollista muutoksenhakua, joiden kohteena oli edellä mainittu täytäntöönpanopäätös. FROB oli hylännyt tai jättänyt tutkimatta ne kaikki. FROB on vastaanottanut myös 1 070 pyyntöä sellaisten hallinnollisten menettelyjen käynnistämiseksi, jotka koskevat valtion sopimuksenulkoista vastuuta Espanjan kansallisen lainsäädännön nojalla. Lisäksi kantajat ovat panneet vireille 263 tuomioistuinmenettelyä FROB:tä vastaan. Espanjan valtakunnallinen ylioikeus (Audiencia Nacional) on kuitenkin lykännyt viimeksi mainittuja oikeudenkäyntejä siihen saakka, että unionin yleinen tuomioistuin antaa tuomionsa kriisinratkaisupäätöksen laillisuudesta ja muista asiaan liittyvistä näkökohdista, kuten hallinnollisten asiakirjojen luottamuksellisuudesta. Kuuteen lykkäämispäätökseen haettiin muutosta Espanjan korkeimmalta oikeudelta, joka jätti viisi valitusta tutkimatta. Kuudennen valituksen perui valittaja itse.

30 Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kansallisten oikeudenkäyntien lopputulos riippuu suurelta osin kriisinratkaisumääräyksen ja komission hyväksymispäätöksen pätevydestä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että FROB toimitti kriisinratkaisuneuvostolle säännöllisesti tietoja kansallisista oikeudenkäyntimenettelyistä. Jos 263 oikeudenkäynnissä, jotka ovat vireillä kansallisissa tuomioistuimissa, kantajat voittavat ja FROB:n on maksettava vahingonkorvauksia, kriisinratkaisuneuvosto voi joutua korvaamaan vastaavat määrät

²⁴ FROB:n hallinnosta vastaavan komitean 7.6.2017 hyväksymä päätös, jonka aiheena oli Banco Popular Español S.A.:

²⁵ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 28 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohta.

kokonaan tai osittain²⁶. FROB arvioi tätä kysymystä kriisinratkaisuneuvostolle osoittamassaan vahvistuskirjeessä ja totesi, että näiden oikeudenkäyntien lopputulosta on vaikea kohtuudella ennustaa, sillä kriisinratkaisua varten perustetun uuden säädöskehysten myötä on syntynyt monimutkainen, luonteeltaan erityinen ja täysin uudenlainen oikeudellinen järjestelmä. Tästä syystä kriisinratkaisuneuvosto antoi tietoja niiden ehdollisten vastuiden luonteesta, jotka liittyvät näihin oikeudenkäynteihin, mutta katsoi, ettei se pysty määrittämään kyseisten vastuiden taloudellista vaikutusta. Tilintarkastustuomioistuin hyväksyy kriisinratkaisuneuvoston lähestymistavan.

Kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskeviin päätöksiin liittyvät kanteet

31 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti – ensimmäisen kriisinratkaisupäätöksen lisäksi – helmikuussa 2018, että se ei toteuttaisi kriisinratkaisutoimia ABLV Bank AS:n ja sen tytäryhtiön ABLV Bank Luxembourgien osalta, koska yleinen etu ei edellyttäisi kriisinratkaisutoimia (ks. *kaavio 3*). Kriisinratkaisuneuvosto teki päätöksensä sen jälkeen, kun EKP oli arvioinut, että pankit olivat lähellä kaatumista olevia tai todennäköisesti kaatuvia maksuvalmiustilanteensa merkittävän heikkenemisen vuoksi²⁷.

32 Toukokuussa 2018 kriisinratkaisuneuvostolle annettiin tiedoksi kaksi kannetta, jotka oli pantu vireille unionin yleisessä tuomioistuimessa sen vuoksi, että kriisinratkaisuneuvosto oli päättänyt olla toteuttamatta kriisinratkaisutoimia. Näistä oikeudenkäynneistä toinen on yhä vireillä. Kriisinratkaisuneuvosto on arvioinut, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys tämän tapauksen vuoksi on etäinen²⁸, eikä se siksi ole esittänyt siihen liittyvää ehdollista vastuuta. Unionin yleinen tuomioistuin jätti vuonna 2020 tutkimatta toisen kanteen, jossa kantajina oli ABLV Bank AS:n osakkeenomistajia. Perusteluna oli se, että riitautetut kriisinratkaisuneuvoston päätökset eivät koske kantajia suoraan SEUT-sopimuksen 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla²⁹. Unionin yleisen tuomioistuimen määräyksestä on kuitenkin valitettu, ja valituksen käsittely oli tämän

²⁶ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 4 kohta.

²⁷ EKP:n 23. helmikuuta 2018 hyväksymä arvio, jossa ABLV Bank AS ja ABLV Luxembourg todettiin lähellä kaatumista oleviksi tai todennäköisesti kaatuviksi.

²⁸ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2020, s. 37.

²⁹ Asia T-282/18, määräys 14.5.2020, 46 kohta.

tarkastuksen aikaan meneillään. Käsittelyyn liittyvä kirjallinen menettely oli saatu päätökseen³⁰.

33 EKP ilmoitti elokuussa 2019, että AS PNB Banka oli lähellä kaatumista oleva tai todennäköisesti kaatuva. Kriisinratkaisuneuvosto yhtyi EKP:n arvioon ja totesi, ettei käytettävissä ollut sellaisia valvontatoimenpiteitä tai yksityissektorin toimenpiteitä, jotka olisivat estäneet pankin kaatumisen. Kriisinratkaisuneuvosto katsoi kuitenkin myös, että kriisinratkaisu ei ollut yleisen edun näkökulmasta tarpeellista. Se totesi erityisesti, että AS PNB Bankalta puuttui tiettyjä kriittisiä toimintoja eikä sen kaatumisella odotettu olevan merkittävää kielteistä vaikutusta Latvian tai muiden jäsenvaltioiden rahoitusvakauteen. Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti päätöksestään Latvian finanssivalvonta- ja pääomamarkkinaviranomaisille, jotta ne panisivat päätöksen täytäntöön kansallisen lainsäädännön mukaisesti³¹.

34 PNB Banka ja eräät sen osakkeenomistajat riitauttivat yhteisellä kanteella kriisinratkaisuneuvoston päätöksen olla antamatta pankin kriisinratkaisumääräystä. Unionin yleinen tuomioistuin lykkäsi asian käsittelyä, kunnes unionin tuomioistuin olisi ratkaissut valituksen asiassa, joka koski ABLV:n ja sen osakkeenomistajien kannetta EKP:tä vastaan³². Kriisinratkaisuneuvosto arvioi, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys tämän tapauksen vuoksi on etäinen, eikä se siksi esittänyt siihen liittyvää ehdollista vastuuta³³.

35 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että muiden ehdollisten vastuiden kuin oikeudenkäyntikulujen ilmoittaminen ei ollut edellä mainituissa tapauksissa välttämätöntä, koska molemmat kantajat pyysivät unionin yleistä tuomioistuinta tuolloin vain kumoamaan kriisinratkaisuneuvoston päätöksen.

³⁰ Asia C-364/20 P.

³¹ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vuosikertomus 2019, luku 3.1.

³² Yhdistetyt asiat C-551/19 P ja C-552/19 P.

³³ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2020, s. 37.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät siihen periaatteeseen, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan

36 Omaisuuteen liittyvien perusoikeuksien turvaamiseksi³⁴ yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa säädetään, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan kuin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Tämän periaatteen³⁵ mukaisesti kriisinratkaisurahaston on maksettava korvausta kaikille velkojille, jotka olisivat saavuttaneet paremman aseman tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä³⁶. Velkojien ja osakkeenomistajien kohtelun arvioimiseksi on suoritettava ns. erilaisen kohtelun arvostus (ks. *laatikko 5*).

Laatikko 5

Erilaisen kohtelun arvostus

Kriisinratkaisun jälkeen riippumaton arvioija arvioi, onko osakkeenomistajilla ja velkojilla, joihin kriisinratkaisu vaikuttaa, oikeus korvaukseen. Arvostusprosessissa oletetaan, että kriisinratkaisun sijasta asianomaiseen pankkiin olisi kriisinratkaisun toteutuspäivästä lähtien sovellettu kansalliseen maksukyvyttömyyslainsäädäntöön perustuvaa tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä. Sen jälkeen tutkitaan, miten tämä skenaario – verrattuna kriisinratkaisumenettelyyn – olisi vaikuttanut velkojiin ja osakkeenomistajiin.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen analyysi, joka koskee yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettua asetusta.

37 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti kesäkuussa 2018, että se oli saanut riippumattomalta arvioijalta (Deloitte) raportin erilaisen kohtelun arvostuksesta BPE:n kriisinratkaisussa. Tämän arvostuksen tuloksen pohjalta ja käyttäen lisäksi perusteena alustavaa päätelmää, jonka mukaan velkojia ei olisi kohdeltu paremmin kansallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä, kriisinratkaisuneuvosto julkaisi elokuussa 2018 ilmoituksensa alustavasta päätöksestään olla maksamatta korvausta sellaisille osakkeenomistajille ja velkojille, joihin BPE:tä koskeva kriisinratkaisu oli

³⁴ Euroopan unionin perusoikeuskirja, 17 artiklan 1 kohta.

³⁵ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 15 artiklan 1 kohdan g alakohta.

³⁶ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 20 artiklan 16 kohta ja 76 artiklan 1 kohdan e alakohta.

vaikuttanut³⁷. Kriisintarkaisuneuvoston arvion mukaan tällaisia osakkeenomistajia ja velkojia oli noin 300 000³⁸.

38 Tämän jälkeen kriisintarkaisuneuvosto käynnisti niiden velkojien ja osakkeenomistajien kuulemismenettelyn³⁹, joihin kriisintarkaisu oli vaikuttanut (ks. *kaavio 5*). Rekisteröidyt osapuolet saattoivat näin esittää kirjallisia huomautuksia alustavasta päätöksestä, jonka mukaan korvauksia ei makseta. Prosessi toteutettiin marraskuussa 2018, ja sen aikana kriisintarkaisuneuvosto sai 2 856 kirjallista huomautusta menettelyyn hyväksytyiltä velkojilta ja osakkeenomistajilta. Kriisintarkaisuneuvosto julkaisi maaliskuussa 2020 lopullisen päätöksensä⁴⁰, jossa se totesi, että koska maksukyvyttömyys olisi ollut kriisintarkaisua kalliimpi, BPE:n osakkeenomistajille ja velkojille ei ollut maksettava korvauksia⁴¹.

³⁷ Ilmoitus, joka koskee yhteisen kriisintarkaisuneuvoston 2. elokuuta 2018 antamaa tiedoksiantoa sen alustavasta päätöksestä siitä, onko sellaisille osakkeenomistajille ja velkojille tarpeen myöntää korvaus, joihin Banco Popular Español S.A:ta koskevat kriisintarkaisutoimet ovat vaikuttaneet, ja menettelyn käynnistämistä oikeudesta tulla kuulluksi (SRB/EES/2018/132).

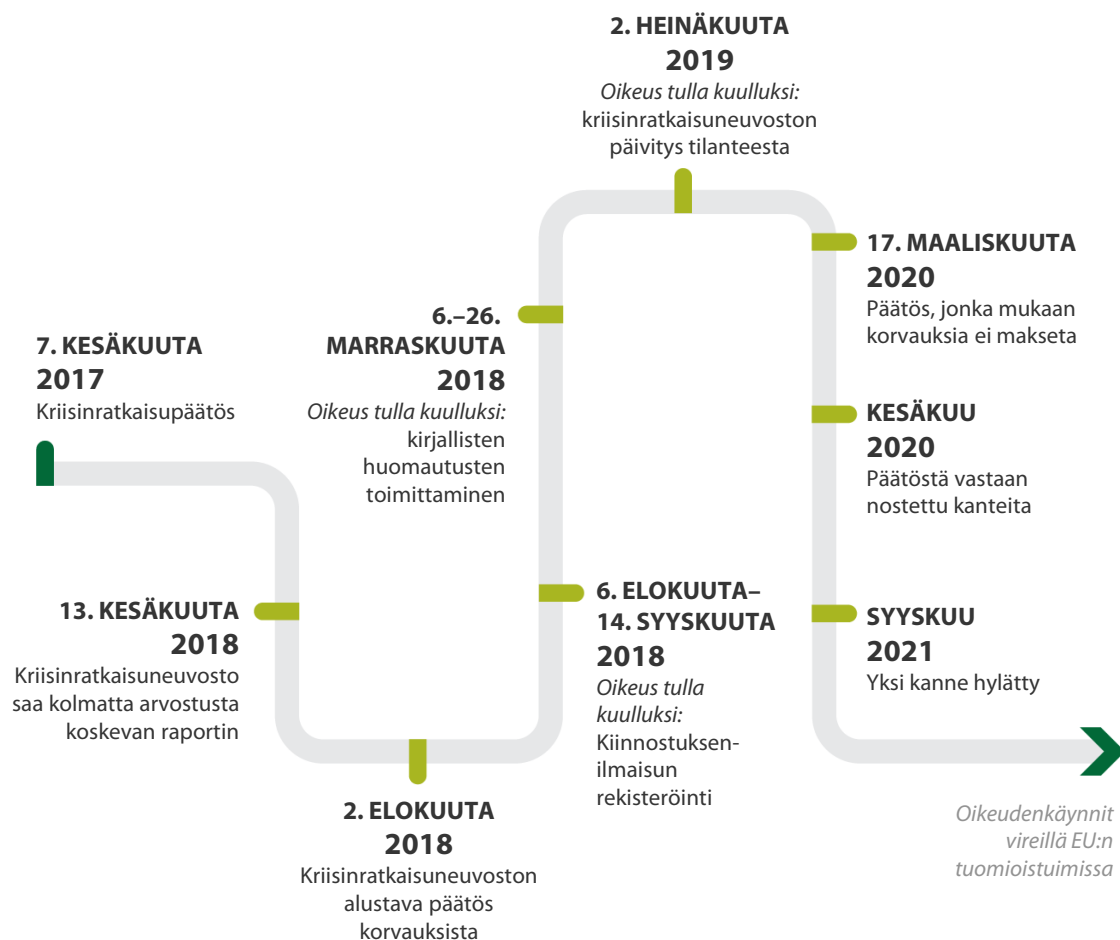
³⁸ Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston vuosikertomus 2018, alaviite 16, s. 32.

³⁹ Menettely perustuu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan a kohtaan.

⁴⁰ Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston 17. maaliskuuta 2020 tekemä päätös siitä, onko osakkeenomistajille ja velkojille, joihin Banco Popular Español SA:ta koskevat kriisintarkaisutoimet ovat vaikuttaneet, tarpeen myöntää korvausta.

⁴¹ Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston vuosikertomus 2019, s. 32.

Kaavio 5 – Aikajana menettelyssä, jossa arvioitiin, oliko BPE:n velkojen asema huonontunut

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

39 Useat osakkeenomistajat ja velkojat päättivät pyytää kriisinratkaisuneuvoston lopullisen päätöksen kumoamista unionin yleisessä tuomioistuimessa ja nostivat asiassa seitsemän kannetta kesäkuuhun 2020 mennessä. Kumoamisen lisäksi yksi kantaja vaati myös vahingonkorvausta. Jos unionin yleinen tuomioistuin kumoaisi kriisinratkaisuneuvoston päätöksen siitä, maksetaanko BPE:n osakkeenomistajille ja velkojille korvauksia, se ei automaattisesti aiheuttaisi taloudellisten resurssien ulosvirtausta, koska asiassa tarvittaisiin uusi kriisinratkaisuneuvoston päätös. Unionin yleinen tuomioistuin jätti yhden näistä seitsemästä kanteesta tutkimatta⁴², ja unionin tuomioistuin vahvisti päätöksen oikeellisuuden syyskuussa 2021 käsitellessään asiaan liittyvää valitusta⁴³. Unionin yleinen tuomioistuin yhdisti kolme näistä seitsemästä

⁴² Kanne asiassa T-257/20.

⁴³ Asia C-27/21 P, unionin tuomioistuimen määräys 30.9.2021.

kanteesta⁴⁴. Kriisintarkastusneuvosto ei ilmoittanut vuoden 2020 tilinpäätöksessään velkojien aseman määrittelyyn liittyviä ehdollisia vastuita, koska se katsoi, että negatiivisen tuloksen todennäköisyyttä voidaan kyseisten oikeudenkäyntien osalta pitää etäisenä. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisintarkastusneuvoston arvioinnin kanssa.

Euroopan tietosuojavaltuutetun päätöstä koskeva oikeudenkäynti

40 Kriisintarkastusneuvosto nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa⁴⁵ kanteen, jossa se vaati Euroopan tietosuojavaltuutetun 24. kesäkuuta 2020 tekemän päätöksen kumoamista. Päätöksessä tietosuojavaltuutettu katsoi, että kriisintarkastusneuvosto oli rikkonut asetuksen (EU) 2018/1725⁴⁶ 15 artiklaa. Kriisintarkastusneuvosto katsoo, että kielteisen tuloksen todennäköisyys tämän kanteen osalta on etäinen, eikä näin ollen ehdollisia vastuita ilmoiteta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa tämän arvion kanssa.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät kriisintarkastusrahastolle maksettaviin pankkien vakaussuorituksiin

41 Euroalueen pankeilla on oikeudellinen velvoite maksaa vakaussuorituksia kriisintarkastusrahastoon (ks. [laatikko 6](#)).

⁴⁴ Asiat T-302/20, T-303/20 ja T-307/20.

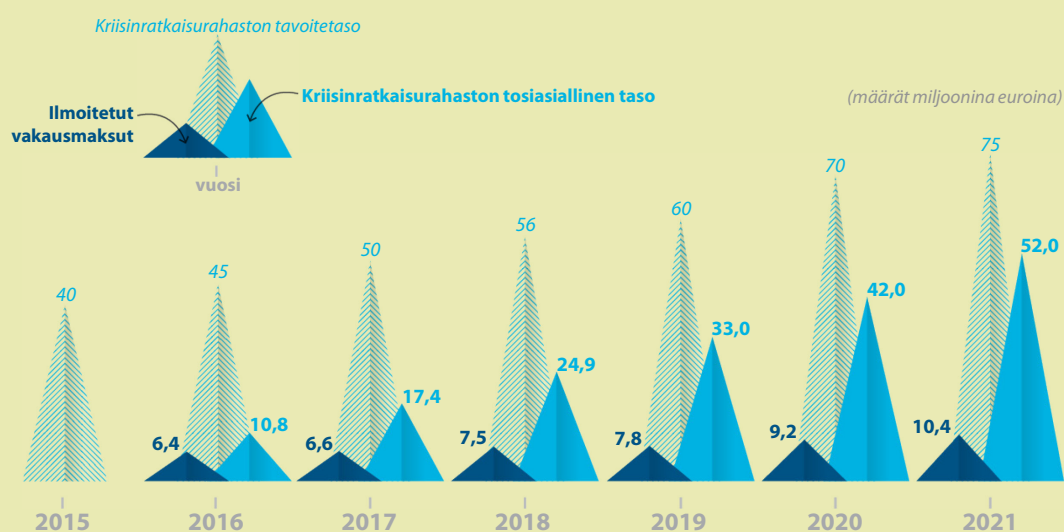
⁴⁵ Asia T-557/20.

⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

Laatikko 6

Kriisinratkaisurahasto

Kriisinratkaisurahaston tavoitetaso on vähintään yksi prosentti suojattujen talletusten kokonaismäärästä pankkiunionissa vuoden 2023 loppuun mennessä. Kun otetaan huomioon suojattujen talletusten nykyinen vuotuinen kasvu, tämä määrä olisi noin 75 miljardia euroa. Vuotuisia vakaussmaksuja kerättiin vuonna 2021 kaikkiaan 3 018 pankilta yhteensä 10,4 miljardin euron edestä. Heinäkuuhun 2021 mennessä oli kerätty yhteensä noin 52 miljardia euroa.

Huomautus: Kaikki pankit eivät suorittaneet vakaussmaksuja vuonna 2015. Erotusta mukautetaan vuosittain vuoteen 2023 asti.

Lähde: Kriisinratkaisuneuvosto, Euroopan vakaussmekanismi.

Euroopan vakaussmekanismin jäsenvaltiot allekirjoittivat 27. tammikuuta ja 8. helmikuuta 2021 EVM-muutossopimuksen. Muutoksissa määrätään muun muassa kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelystä. Hallintoneuvoston päätösluonnoksen mukaan järjestelyn yhteydessä otettaisiin käyttöön luottolimiitti, joka vastaisi kooltaan kriisinratkaisurahaston kokoa enintään 68 miljardin euron nimellisrajaan asti⁴⁷. Uudistettu sopimus tulee voimaan, kun parlamentit kaikissa 19:ssä EVM:n jäsenvaltiossa ovat ratifioineet sen⁴⁸.

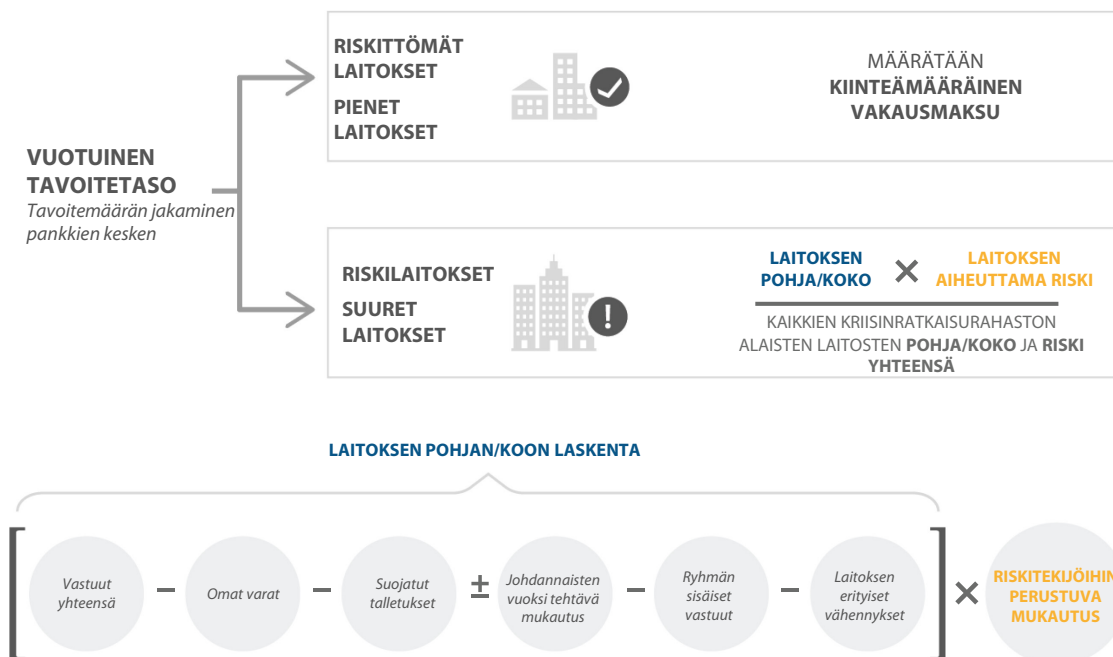
Menettely, jonka mukaisesti kriisinratkaisurahaston ennakkolliset vakaussmaksut kerätään

42 Vuodesta 2016 saakka kriisinratkaisuneuvosto on tiiviissä yhteistyössä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa vastannut kriisinratkaisurahaston

⁴⁷ Euroopan vakaussmekanismi.

vakaumaksujen laskennasta⁴⁹. Pankkikohtaisten vakaumaksujen laskenta perustuu siihen, että pienille tai riskittömille pankeille määrätään kiinteämääräinen vakausmaksu ja suuremmille pankeille tai riskipankeille riskin pohjalta mukautettu vakausmaksu⁵⁰ (ks. *kaavio 6*).

Kaavio 6 – Ennakollisten vakaumaksujen laskentamenetelmä

Lähde: Kriisintarkaisuneuvosto.

43 Kriisintarkaisuneuvosto saa laskentaan tarvittavat tiedot kansallisilta kriisintarkaisuviranomaisilta, jotka keräävät ne pankeilta. Kriisintarkaisuneuvosto ilmoittaa tämän jälkeen päätöksestään kullekin kansalliselle kriisintarkaisuviranomaiselle. Päätös sisältää perustelut, jotka annetaan vakiolomakkeessa. Lomake, jota kutsutaan yhdenmukaistetuksi liitteeksi, sisältää yksilölliset tiedot jokaisesta kansallisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvasta pankista, muun muassa maksettavaksi tulevien ennakollisten vakaumaksujen määrän. Lisäksi selostetaan laskelman yksityiskohdat sekä pankin toimittamat tiedot, joita laskelmassa on käytetty. Kansalliset kriisintarkaisuviranomaiset keräävät vakausmaksut kriisintarkaisuneuvoston toimittaman laskelman perusteella ja siirtävät määrät

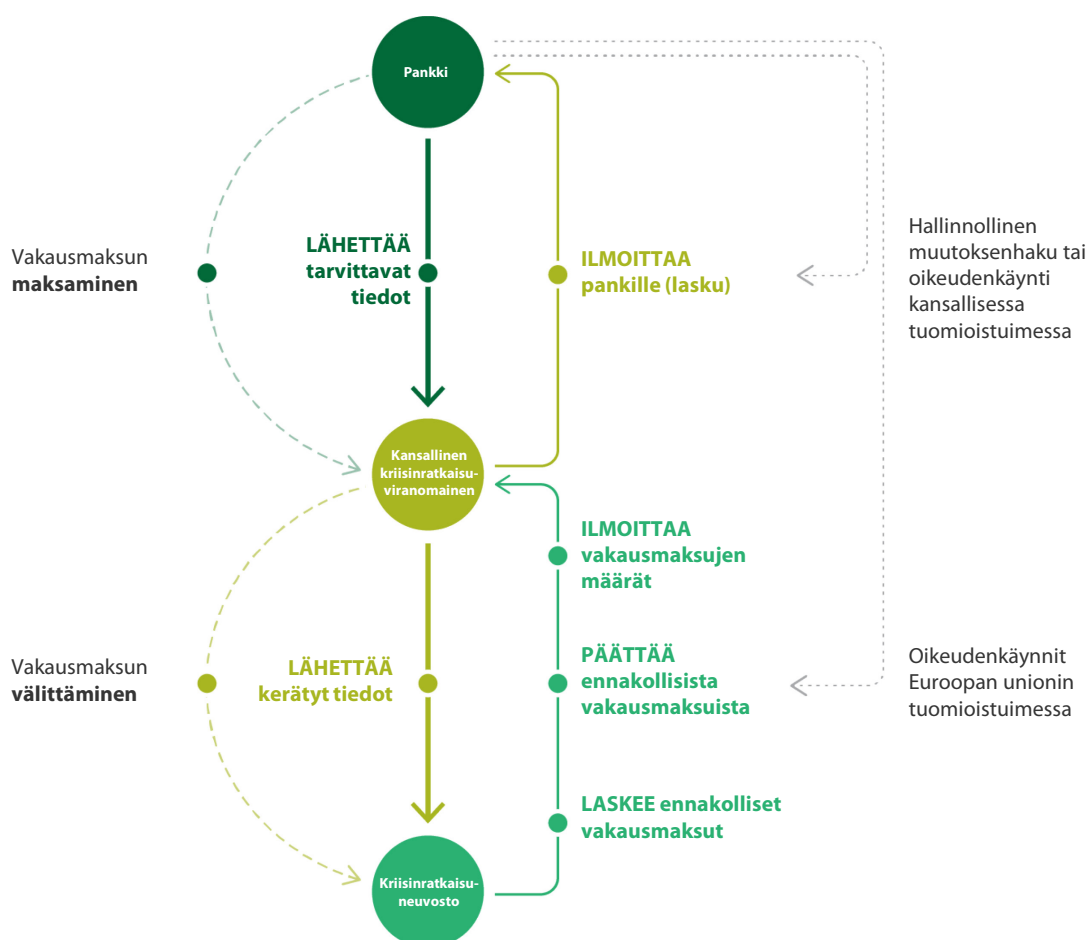
⁴⁸ Sopimus Euroopan vakausmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen muuttamisesta.

⁴⁹ Neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/81, 4 artikla.

⁵⁰ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/63, 4 artiklan 1 kohta.

kriisintarkastusrahastolle⁵¹, jota kriisintarkastusneuvosto hallinnoi (ks. *kaavio 7*). Tämän laskenta- ja ilmoitusmenettelyn aikana on täytettävä useita muodollisia menettelyvaatimuksia.

Kaavio 7 – Ennakollisten vakaussuojakeinot

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin aihetta koskevan oikeudellisen kehysten perusteella.

Riita-asiat, jotka koskevat yhteiseen kriisintarkastusrahastoon suoritettavia ennakkollisia vakaussuojia

44 Kriisintarkastusneuvosto laskee kriisintarkastusrahastoon suoritettavat ennakkolliset vakaussuojat ja tekee niitä koskevat päätökset. Niinpä EU:n tuomioistuimissa on pantu vireille kanteita kriisintarkastusneuvoston päätöksiä vastaan. Kanteet liittyvät vuosien 2016–2020 maksuihin. Kriisintarkastusneuvoston vuoden 2020 tilinpäätöksen allekirjoittamisen aikaan (16. kesäkuuta 2021) vireillä oli 44 oikeudenkäyntiä (vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä: 22 oikeudenkäyntiä). Oikeudenkäynneistä 38

⁵¹ Neuvoston sopimus maksuosuuksien siirrosta yhteiseen kriisintarkastusrahastoon ja niiden yhdistämisestä, 14.5.2014.

oli vireillä unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin tuomioistuimessa puolestaan oli vireillä kuusi valitusasiaa, joissa oli haettu muutosta unionin yleisen tuomioistuimen antamaan tuomioon⁵². Tilinpäätöksen allekirjoittamisaikaan ei ollut nostettu lainkaan kanteita, jotka olisivat koskeneet kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä vuoden 2021 ennakkollisista vakauserämuksista. Näiden maksujen osalta on myöhemmin kuitenkin nostettu 22 kannetta⁵³ (ks. *kaavio 8*). Nämä oikeudenkäynnit on otettava huomioon vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Kaavio 8 – Ennakollisiin vakauserämuksiin liittyvien vireillä olevien oikeudenkäyntien jakautuminen EU:n tuomioistuimissa (syyskuu 2021)

Lähde: Kriisinratkaisuneuvosto.

45 Edellä mainittujen asioiden lisäksi joukko pankkeja kolmessa⁵⁴ jäsenvaltiossa on pannut kansallisissa tuomioistuimissa vireille hallinnollisia menettelyjä tai oikeudenkäyntejä päätöksistä, jotka koskevat kyseisten pankkien ennakollisia vakauserämuksia. Kansallisissa tuomioistuimissa oli 31. toukokuuta 2021 käsiteltävänä 682 asiaa, jotka koskivat muutoksenhakua kyseisiin päätöksiin. Niiden asioiden määrä, jotka liittyvät vuonna 2020 tehtyihin ennakollisia vakauserämuksia koskeviin päätöksiin (30 asiaa) ja vuonna 2021 tehtyihin vastaaviin päätöksiin (28 asiaa), on huomattavasti pienempi kuin edellisiin vakauserämuksia liittyvien tuomioistuinasioiden määrä. Käytettävissä olevien tietojen perusteella suurin osa kyseisistä oikeudenkäynneistä liittyy EU:n tuomioistuimissa vireillä oleviin asioihin, jotka koskevat ennakollisia vakauserämuksia. Oikeudenkäyntien määrään liittyvä laskeva suuntaus saattaa osittain johtua unionin tuomioistuimen joulukuussa 2019 antamasta tuomiosta. Sen mukaan

⁵² Luku sisältää yhdistetyt asiat C-584/20 P ja C-621/20 P.

⁵³ Asiassa T-347/21, joka pantiin vireille 21. kesäkuuta 2021, esitettiin ensimmäinen kanne kriisinratkaisuneuvoston päätöstä vastaan, joka koski vuoden 2021 ennakollisia vakauserämuksia.

⁵⁴ Italia, Itävalta ja Saksa.

ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin voi toteuttaa laillisuusvalvontaa niiden kriisinratkaisuneuvoston päätösten osalta, jotka koskevat yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakollisia vakausmaksuja⁵⁵. Näin ollen on todennäköistä, että kansallisissa tuomioistuimissa vireille tulevat oikeudenkäynnit, joissa riitautetaan kriisinratkaisuneuvoston ennakollisten vakausmaksujen laskenta tai muut asiaan liittyvät kysymykset, eivät tulevaisuudessa aiheuta kriisinratkaisuneuvostolle taloudellisten resurssien ulosvirtausta.

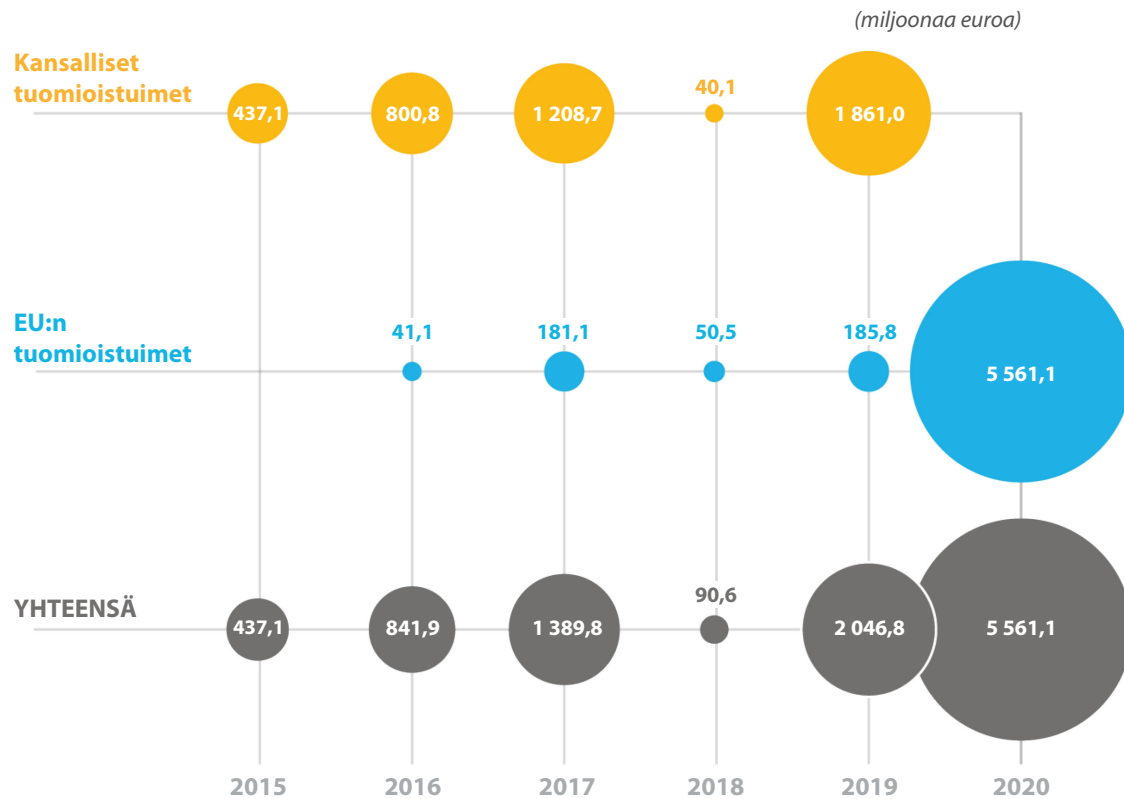
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät ennakollisia vakausmaksuja koskeviin EU-tason oikeudenkäynteihin

46 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2020 lopullisessa tilinpäätöksessään ehdollisten vastuiden määräksi 5 561 miljoonaa euroa (2019: 186 miljoonaa euroa). Nämä liittyivät 41:een yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan⁵⁶ (2019: yhdeksän asiaa) (ks. *kaavio 9*). Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti nämä vastuut, koska se arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi. Näissä 41 asiassa kantajat vaativat, että kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskivat kausien 2016–2020 ennakollisia vakausmaksuja, olisi kumottava. Koska unionin yleinen tuomioistuin on lykännyt useimpien asioiden käsittelyä siihen asti, että kaikissa kolmessa vuoden 2017 vakausmaksukauteen liittyvässä asiassa saadaan lainvoimainen tuomio, nämä lykättyt asiat käsitellään ensin.

⁵⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-414/18, 3.12.2019.

⁵⁶ Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös 2020, s. 35 ja 36.

Kaavio 9 – Ennakollisiin vakausmaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä – vastuumäärien kehitys

Lähde: Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätökset.

Oikeudenkäynnit, jotka liittyvät vuoden 2017 ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin päätöksiin

47 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi syyskuussa 2020⁵⁷ kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskivat kolmen pankin ennakkollisia vakausmaksuja vuonna 2017. Kumoaminen johtui olennaisten menettelymääräysten rikkomisesta: päätöksiä ei ollut saatettu todistusvoimaisiksi ja päätösten perustelut olivat puutteellisia. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kantajat eivät voineet kriisinratkaisuneuvoston esittämien perustelujen avulla tarkistaa, oliko heidän vakausmaksunsa laskettu oikein, eivätkä päättää, pitäisikö heidän riitauttaa tämä määrä tuomioistuimessa. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että koska kantajien vakausmaksujen laskelma riippuu (noin) 3 500 muun pankin tiedoista, kyseinen laskelma on luonnostaan

⁵⁷ Asiat T-411/17, Landesbank Baden-Württemberg v. kriisinratkaisuneuvosto, T-414/17, Hypo Vorarlberg Bank v. kriisinratkaisuneuvosto, ja T-420/17, Portigon AG v. kriisinratkaisuneuvosto, tuomiot 23.9.2020.

vaikeaselkoinen. Yhdessä tapauksessa⁵⁸ unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että se, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto oli jättänyt perustelematta, miten se oli toteuttanut ennakkollisen vakaussmaksun riskipohjaisen mukautuksen, perustui delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/63 vahvistettuun menetelmään. Unionin yleinen tuomioistuin piti kyseistä asetusta osittain lainvastaisena.

48 Kriisinratkaisuneuvosto ja komissio hakivat marraskuussa 2020 muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen asiassa T-411/17 (Landesbank Baden-Württemberg). Unionin tuomioistuimen suuri jaosto antoi 15. heinäkuuta 2021 näiden muutostenhakujen johdosta tuomion, jolla se kumosi unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Samalla se kuitenkin kumosi kriisinratkaisuneuvoston ennakkollisia vakaussmaksuja koskevan päätöksen sillä perusteella, että päätöksen perustelut olivat puutteellisia. Lisäksi se vahvisti delegoidun asetuksen (EU) 2015/63 riidanalaisten säännösten pätevyyden (ks. *laatikko 7*)⁵⁹. Kriisinratkaisuneuvosto on hakenut muutosta myös kahteen muuhun unionin yleisen tuomioistuimen 23. syyskuuta 2020 antamaan tuomioon, mutta valitusten käsittely on edelleen kesken⁶⁰.

49 Unionin tuomioistuimen tuomio vahvistaa, että eri rahoituslaitosten tiedot, joita käytetään kyseisten laitosten ennakkollisten vakaussmaksujen laskennassa, ovat keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Tuomiossa katsotaan myös, että kriisinratkaisuneuvosto oli saattanut vuoden 2017 ennakkollisia vakaussmaksuja koskevan päätöksensä asianmukaisesti todistusvoimaiseksi. Lopuksi unionin tuomioistuin selvittää, millaisia konkreettisia tietoja kriisinratkaisuneuvosto voi vastaisuudessa antaa pankeille rikkomatta muihin pankkeihin liittyviä liikesalaisuuksia. Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin myöntää, että pankit eivät näiden tietojen perusteella pysty täysimääräisesti tarkistamaan, onko ns. riskinmukautuskerroin oikeansuuruinen. Kerroin määritetään pankeille laskettaessa, kuinka paljon ennakkollisia vakaussmaksuja niiden on suoritettava kriisinratkaisurahastoon (ks. *kaavio 6*).

⁵⁸ Asia T-411/17, Landesbank Baden-Württemberg v. kriisinratkaisuneuvosto.

⁵⁹ Asiat C-584/20 P ja C-621/20 P, komissio v. Landesbank Baden-Württemberg ja kriisinratkaisuneuvosto v. Landesbank Baden-Württemberg, tuomio 15.7.2021.

⁶⁰ Asiat C-663/20 P, kriisinratkaisuneuvosto v. Hypo Vorarlberg Bank, ja C-664/20 P, kriisinratkaisuneuvosto v. Portigon ja komissio.

Laatikko 7

Unionin tuomioistuimen 15. heinäkuuta 2021 antama tuomio, joka koski kriisinratkaisuneuvoston päätöstä vuoden 2017 ennakkollisista vakaussmaksuista – tuomion yleiset vaikutukset

Unionin tuomioistuin kumosi yhden pankin osalta kriisinratkaisuneuvoston päätöksen, jotka koski vuoden 2017 ennakkollisia vakaussmaksuja⁶¹. Tuomioistuin kuitenkin hyväksyi näkemyksen, jonka mukaan liikesalaisuuksien suojaamisen tarve rajoittaa sitä, missä määrin kriisinratkaisuneuvoston on perusteltava päätöksensä kyseiselle pankille. Unionin tuomioistuin selvensi erityisesti seuraavia seikkoja:

- 1) Kriisinratkaisuneuvosto saattoi vuoden 2017 ennakkollisia vakaussmaksuja koskevat päätöksensä ja niiden liitteen asianmukaisesti todistusvoimaisiksi, sillä kriisinratkaisuneuvoston puheenjohtaja oli käsin allekirjoittanut varsinaisen päätösasiakirjan sekä päätöstä koskevan saateasiakirjan. Unionin yleinen tuomioistuin toimi virheellisesti, kun se ei antanut kriisinratkaisuneuvostolle mahdollisuutta vastata ja toimittaa todisteita päätöksensä todistusvoimaiseksi saattamisesta.
- 2) Ennakolliset vakaussmaksut, jotka pankin on suoritettava kriisinratkaisurahastoon, mukautetaan riskin perusteella. Mukautus perustuu siihen, että kyseisen pankin relevantteja riskitekijöitä verrataan muiden laskennassa mukana olevien pankkien riskitekijöihin.
- 3) Delegoidun asetuksen (EU) 2015/63 4–7 ja 9 artikla sekä liite I ovat päteviä, sillä ne eivät estä kriisinratkaisuneuvostoa julkistamasta kollektiivisessa ja anonymisoidussa muodossa riittäviä tietoja, joiden perusteella laitos voi ymmärtää, miten sen yksilöllinen tilanne on – muiden pankkien tilanteeseen verrattuna – otettu huomioon laskettaessa kriisinratkaisurahastolle suoritettavia ennakkollisia vakaussmaksuja. Lisäksi laitos voi kyseisten tietojen perusteella päättää, pitäisikö sen riitauttaa kyseinen päätös unionin tuomioistuimissa.
- 4) Kriisinratkaisuneuvoston päätöstä vuoden 2017 ennakkollisista vakaussmaksuista ei ollut perusteltu riittävästi, mutta kriisinratkaisuneuvoston on myös suojattava muiden pankkien luottamuksellisia tietoja ja sen perusteluvollisuus on tasapainotettava tämän suojaamisvelvollisuuden kanssa. Kriisinratkaisuneuvosto voi tältä osin ilmoittaa pankeille kunkin ns. nipun raja-arvot ja niihin liittyvät indikaattorit, jotta kyseessä oleva pankki voi ymmärtää, että sille annettu riskiprofiili on asianmukainen.

50 Koska unionin tuomioistuin antoi tuomionsa vuoden 2017 vakaussmaksukauden muutoksenhauista sen jälkeen kun vuoden 2020 lopullinen tilinpäätös oli allekirjoitettu, kriisinratkaisuneuvosto aivan oikein perusti ehdollisia vastuita koskevan

ilmoituksensa aiempaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon (ks. kohta 47). Kriisintarkastusneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi ja noudatti varovaista lähestymistapaa, jossa kiistanalaiset ennakkolliset vakaussmaksut ilmoitettiin kokonaisuudessaan ehdollisina vastuina. Koska kriisintarkastusneuvostolla on lakisääteinen velvoite kerätä ennakkolliset vakaussmaksut, tilintarkastustuomioistuin olettaa, että jos tuomioistuin velvoittaisi jossain tulevassa tuomiossaan kriisintarkastusneuvoston laskemaan uudelleen ennakkolliset vakaussmaksut, kriisintarkastusneuvoston olisi ehkä palautettava pankeille tai pyydettävä niitä maksamaan määrät, joilla alun perin kerätyt määrät ja ennakkollisiin vakaussmaksuihin liittyvän uuden päätöksen mukaiset määrät mahdollisesti eroavat toisistaan. Sen vuoksi on epätodennäköistä, että resurssien ulosvirtaus vastaisi ennakkollisten vakaussmaksujen koko määrää.

Oikeudenkäynti, joka koskee kriisintarkastusneuvoston päätöksiä vuoden 2016 ennakkollisista vakaussmaksuista

51 NRW Bank haki syyskuussa 2019 muutosta⁶² unionin yleisen tuomioistuimen kesäkuussa 2019 antamaan tuomioon asiassa T-466/16. Tuomiossaan unionin yleinen tuomioistuin oli jättänyt pankin kanteen tutkimatta, koska kanne oli nostettu myöhässä eivätkä kanneperusteet liittyneet asiaan. Unionin tuomioistuin kumosi lokakuussa 2021 unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja palautti asian takaisin viimeksi mainitulle oikeusasteelle pääasian ratkaisemista varten. Unionin tuomioistuin katsoi, että kun laskelmassa, joka koskee kriisintarkastusneuvostolle maksettavia ennakkollisia vakaussmaksuja, muutetaan yhtä osatekijää, esimerkiksi laitosten suojajärjestelmään⁶³ liittyvää indikaattoria, kanteen nostamiselle asetettu määräaika alkaa uudelleen. Tämän vuoksi kantajalla on mahdollisuus riitauttaa paitsi vakaussmaksulaskelman muutettu osatekijä myös laskelman muut osatekijät.

52 Unionin yleisen tuomioistuimen vuonna 2019 antaman alkuperäisen tuomion perusteella kriisintarkastusneuvosto arvioi, että päätöksen kumoamisen todennäköisyys on tämän tapauksen kohdalla etäinen, eikä se siksi esittänyt siihen liittyvää ehdollista vastuuta. Sen mielestä delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/63 ei sallita edellä mainittujen toimintojen jättämistä pois ennakkollisten vakaussmaksujen laskelmista. Tilintarkastustuomioistuin totesi tämän tarkastuksen yhteydessä, että kriisintarkastusneuvoston palkkaamat ulkopuoliset asianajajat eivät ole voineet sulkea pois mahdollisuutta, jonka mukaan päätöksen kumoamisen riski tässä asiassa olisi

⁶² C-662/19 P.

⁶³ Laitosten suojajärjestelmällä tarkoitetaan järjestelyä, joka täyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitettut vaatimukset.

suurempi kuin etäinen. Asianajajat ovat kuitenkin pitäneet epätodennäköisenä sitä, että päätös kumottaisiin pääasian osalta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että menettelyllisistä syistä tapahtuva kumoaminen ei todennäköisesti johtaisi kriisinratkaisuneuvoston näkökulmasta taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen. Kriisinratkaisuneuvosto voisi nimittäin tehdä uuden ennakkollisia vakaussmaksuja koskevan päätöksen, joka on määrältään sama kuin aiempi mutta jossa noudatettaisiin tarkistettua menettelytapaa.

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä vuoden 2016 ennakkollisten vakaussmaksujen tarkistamisesta

53 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 28. marraskuuta 2019 menettelyllisten syiden vuoksi kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskivat kolmen pankin ennakkollisia vakaussmaksuja vuonna 2016⁶⁴. Koska maksuja koskeva laskelma oli edelleen pätevä, kriisinratkaisuneuvosto teki uuden päätöksen vuoden 2016 riidanalaisista ennakkollisista vakaussmaksuista ja noudatti tällöin tarkistettuja menettelytapoja. Touko-, kesä- ja elokuussa 2020 kyseiset kolme pankkia panivat unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille kanteet, joissa ne vaativat, että kriisinratkaisuneuvoston uusi päätös vuoden 2016 ennakkollisista vakaussmaksuista kumottaisiin. Unionin yleinen tuomioistuin lykkäsi kahden asian osalta oikeudenkäyntejä siihen asti, että se antaa tuomionsa useissa vireillä olevissa relevanteissa asioissa, jotka koskivat vuoden 2017 ennakkollisia vakaussmaksuja⁶⁵. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi ja noudatti johdonmukaisesti lähestymistapaa, jossa kyseisten kolmen pankin vuodelta 2016 maksamat ennakkolliset vakaussmaksut ilmoitettiin kokonaisuudessaan ehdollisina vastuina (ks. kohta 50).

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat ennakkollisten vakaussmaksujen kausia 2018–2020

54 Yhdessä niistä oikeudenkäynneistä, jotka olivat tuomioistuimissa vireillä vuoden 2018 vakaussmaksukauden osalta, kriisinratkaisuneuvosto arvioi päätöksensä kumoamisen riskin etäiseksi, eikä se ilmoittanut kyseiseen asiaan liittyvää ehdollista vastuuta (T-758/18, ABLV Bank v. kriisinratkaisuneuvosto). Tämä on johdonmukaista sen kanssa, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kumoamiskanteen tammikuussa 2021. Pankki valitti tuomiosta maaliskuussa 2021.

⁶⁴ Asia T-365/16, yhdistetyt asiat T-377/16, T-645/16 ja T-809/16 sekä asia T-323/16.

⁶⁵ Unionin yleinen tuomioistuin on lykännyt asian T-336/20 käsittelyä, kunnes asioissa T-411/17, T-414/17 ja T-420/17 annetut tuomiot tulevat lainvoimaisiksi. Asian T-339/20 käsittelyä on lykätty, kunnes asioissa T-420/17, T-413/18 ja T-481/19 annetaan tuomio.

55 Kriisintarkastusneuvosto piti kuitenkin mahdollisena, että kaikissa muissa asioissa, jotka koskivat kausien 2018, 2019 ja 2020 ennakkollisia vakaussmaksuja, sen päätökset voitaisiin kumota. Tuomioistuimien oli pääosin lykännyt näiden tapausten käsittelyä siihen asti, että vuoden 2017 ennakkollisia vakaussmaksuja koskevissa oikeudenkäynneissä saataisiin lainvoimaiset tuomiot (ks. [laatikko 7](#)). Kriisintarkastusneuvosto piti näihin tapauksiin liittyvää resurssien ulosvirtausriskiä mahdollisena. Se otti arvioissaan huomioon unionin yleisen tuomioistuimen aiemmat päätökset, joissa tuomioistuin oli todennut, että päätöksiä, jotka koskivat vuoden 2016 vakaussmaksukauteen (ks. kohta [53](#)) ja vuoden 2017 vakaussmaksukauteen (ks. kohta [47](#)) liittyviä ennakkollisia vakaussmaksuja, ei ollut saatettu asianmukaisesti todistusvoimaisiksi. Toinen näkökohta liittyi päätösten perusteluihin, joita sekä unionin yleinen tuomioistuin että myöhemmin unionin tuomioistuin olivat pitäneet riittämättöminä vuoden 2017 vakaussmaksukauden osalta.

56 Tarkastuksen aikana kriisintarkastusneuvosto selitti, että molemmat edellä mainitut riskit olivat pienentyneet myöhempien maksukausien aikana. Kriisintarkastusneuvosto totesi esimerkiksi vuoden 2020 vakaussmaksukauden osalta, että puheenjohtaja allekirjoitti kirjallisessa menettelyssä tehdyt päätökset sähköisesti. Päätöksissä viitattiin liitteisiin, jotka sisälsivät laskelmat yksittäisistä kriisintarkastusrahastoon suoritettavista ennakkollisista vakaussmaksuista. Lisäksi päätösten perustelut annettiin tiedoksi asianomaisille pankeille.

57 Kriisintarkastusneuvosto arvioi parhaillaan, miten unionin tuomioistuimen tuomio vuotta 2017 koskevissa muutoksenhakuasioissa vaikuttaa riskiin, joka aiheutuu vireillä olevista asioista vuosien 2018–2020 vakaussmaksukausien osalta. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että päätösten kumoamisen ja taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski näissä tapauksissa riippuu pitkälti lähestymistavasta, jonka EU:n tuomioistuimet ja yhteinen kriisintarkastusneuvosto omaksuvat riita-asioiden tulevassa käsittelyssä.

58 Yhteenvetona voidaan todeta, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsema evidenssi ei ollut ristiriidassa niiden ehdollisia vastuita koskevien johtopäätösten kanssa, jotka kriisintarkastusneuvosto oli tehnyt tilien päättämishetkellä eli kesäkuun 2021 puolivälissä käytettävissään olleiden tietojen perusteella. Tilintarkastustuomioistuin toteaa lisäksi, että kriisintarkastusneuvosto noudatti varovaista lähestymistapaa riidanalaisten ennakkollisten vakaussmaksujen osalta, sillä jos kriisintarkastusneuvosto näissä tapauksissa arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi, se ilmoitti ehdollisiksi vastuiksi kyseisten vakaussmaksujen kokonaismäärän. Koska kriisintarkastusneuvostolla on kuitenkin lakisäätöinen velvollisuus periä ennakkolliset vakaussmaksut pankeilta joka vuosi, on

epätodennäköistä, että sen olisi maksettava pankeille näiden vakaumaksut takaisin kokonaisuudessaan edes niissä tapauksissa, joissa tuomioistuin antaa ratkaisun oikeudenkäynnin pääasiasta. Kriisintarkaisuneuvoston on sen sijaan ehkä palautettava pankeille tai pyydyttävä niitä maksamaan määrät, joilla alkuperäinen ennakollisia vakaumaksuja koskeva päätös ja sen tarkistettu versio mahdollisesti eroavat toisistaan. Unionin tuomioistuin on kuitenkin hiljattain antanut yhden pankin osalta tuomion eräissä muutoksenhakuasioissa, jotka liittyivät vuoden 2017 ennakollisia vakaumaksuja koskevaan päätökseen (ks. [laatikko 7](#)). Tämä tuomio vaikuttaa riskinalaiseen määrään, joka vireillä olevien oikeudenkäyntien vuoksi kohdistuu ennakollisia vakaumaksuja koskeviin kriisintarkaisuneuvoston päätöksiin.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät ennakollisia vakaumaksuja koskeviin kansallisen tason oikeudenkäynteihin

59 Kriisintarkaisuneuvosto ei ilmoittanut vuoden 2020 lopullisessa tilinpäätöksessään ehdollisia vastuuta, jotka olisivat liittyneet ennakollisia vakaumaksuja koskeviin kansallisen tason oikeudenkäynteihin (2019: 1 861 miljoonaa euroa). Tämä on linjassa sen unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisun kanssa, joka liittyi ennakollisia vakaumaksuja koskevien päätösten käsittelyyn kansallisissa oikeudenkäynneissä (ks. kohta [45](#)).

60 Kriisintarkaisuneuvosto ei ilmoittanut – toisin kuin tilinpäätöksessään varainhoitovuodelta 2019 – niiden ennakollisten vakaumaksujen kokonaismäärää, joita käsitellään hallinnollisissa menettelyissä tai oikeudenkäynneissä kansallisella tasolla. Ennakollisia vakaumaksuja koskeviin päätöksiin liittyvät määrät, jotka oli riitautettu ja käsiteltävinä kansallisissa tuomioistuimissa, olivat yhteensä 3 746 miljoonaa euroa toukokuussa 2021 (ks. [taulukko 3](#)). Kansallisissa tuomioistuimissa oli vireillä vakaumaksukausiin 2020 ja 2021 liittyviä asioita lukumääräisesti huomattavasti vähemmän kuin aiempiin kausiin liittyviä asioita (ks. kohta [45](#) ja [taulukko 3](#)). Riitautetut määrät vuoden 2020 osalta (679 miljoonaa euroa) ja vuoden 2021 osalta (632 miljoonaa euroa) olivat kuitenkin samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Useimmat vuonna 2021 vireille pannut asiat liittyvät EU:n tuomioistuimissa vireillä oleviin oikeudenkäynteihin.

Taulukko 3 – Kriisinratkaisurahastolle suoritettaviin ennakkolisiin vakaussmaksuihin liittyvien riitautettujen määrien kehitys kansallisella tasolla

Vuosi, johon maksut liittyvät	Asioiden lukumäärä Toukokuu 2021	Riitautetut määrät Toukokuu 2021 (miljoonaa euroa)	Asioiden lukumäärä Toukokuu 2020	Riitautetut määrät Toukokuu 2020 (miljoonaa euroa)
2021	28	632	Ei sovelleta	Ei sovelleta
2020	30	679	31	669
2019	136	662	136	662
2018	113	566	114	587
2017	132	578	132	578
2016	239	545	240	563
2015	4	84	4	84
Yhteensä	682	3 746	657	3 143

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella; määrät pyöristetty lähimpään miljoonaan euroon.

61 Vaikka kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoita tilinpäätöksessään varainhoitovuodelta 2020 kansallisen tason oikeudenkäyntien lukumäärää tai niissä riitautettua rahamäärää, se on viime vuoden tapaan ja tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti edelleen seurannut sellaisia kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevia oikeudenkäyntejä, jotka liittyvät kriisinratkaisuneuvoston päätöksiin ennakkolisista vakaussmaksuista⁶⁶. Toisin kuin vuonna 2019, kriisinratkaisuneuvosto ei kuitenkaan pyytänyt vuonna 2020 kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kirjallista vakuutusta niiden antamista tiedoista eikä arviota siitä, kuinka todennäköisesti ennakkollisia vakaussmaksuja koskevat kanteet, jotka on nostettu kansallisella tasolla, menestyvät. Tällaisten tietojen hankkiminen antaisi kriisinratkaisuneuvostolle mahdollisuuden seurata tarkemmin kansallisia oikeudenkäyntejä, joissa ennakkolliset vakaussmaksut on riitautettu.

⁶⁶ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään varainhoitovuonna 2019, kohta 55.

Hallintomaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut

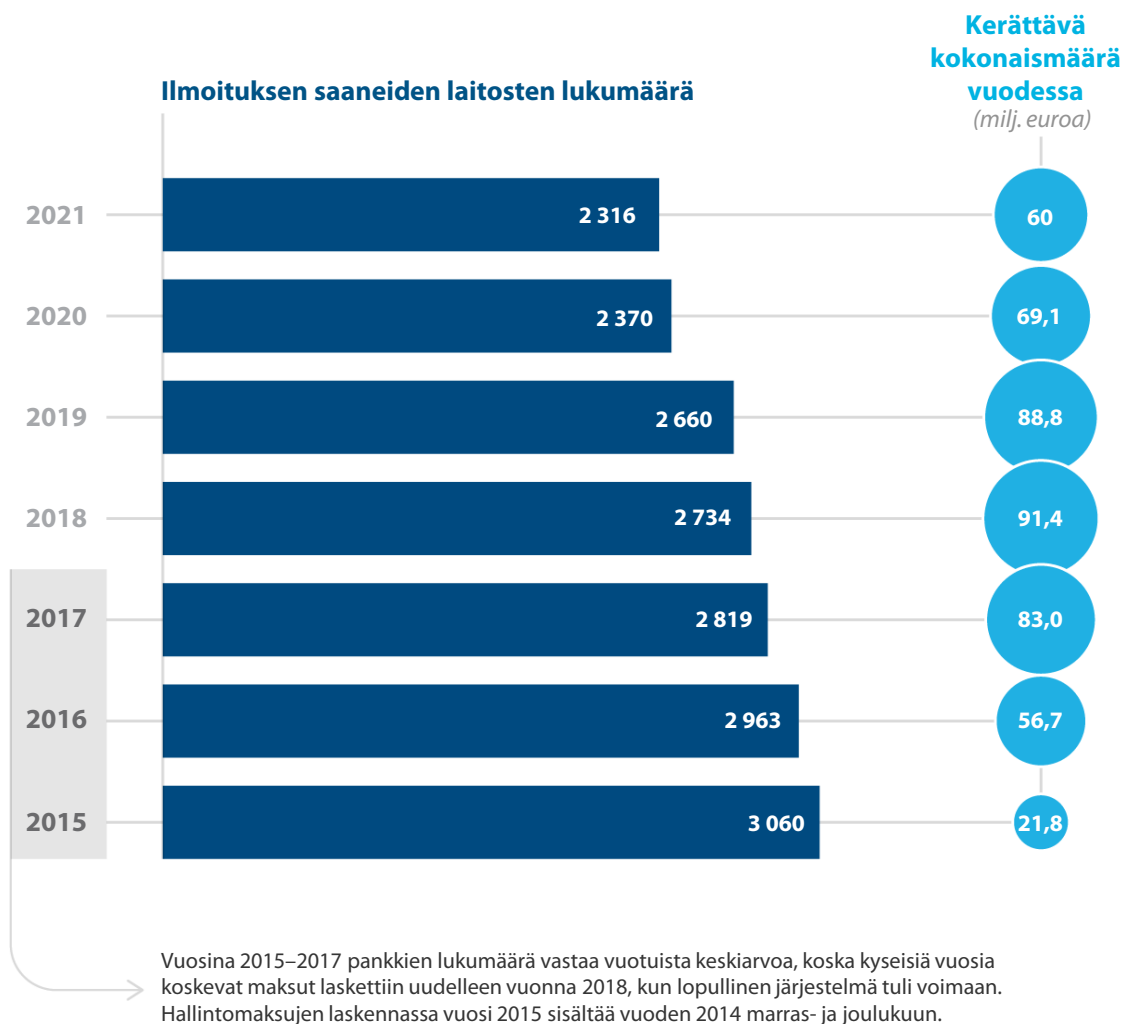
62 Kriisintarkaisuneuvosto kerää vuosittain hallintomaksuja toimintakustannustensa rahoittamiseksi (ks. *kaavio 2*). Kaikki pankit, jotka kuuluvat yhteisestä kriisintarkaisumekanismista annetun asetuksen soveltamisalaan 19:ssä järjestelmään osallistuvassa jäsenvaltiossa, ovat velvollisia osallistumaan kriisintarkaisuneuvoston hallintomenojen rahoittamiseen. Vuoden 2018 tammikuussa tuli voimaan lopullinen järjestelmä, jonka mukaisesti kriisintarkaisuneuvoston hallinnollisten kulujen rahoitusosuudet määräytyvät. Näin hallinnollisia maksuja varten saatiin pysyvä toimintamalli⁶⁷. Kriisintarkaisurahastolle maksettavista ennakollisista vakauseräyksistä poiketen hallintomaksuja eivät kerää kansalliset kriisintarkaisuviranomaiset, vaan kriisintarkaisuneuvosto kerää ne suoraan. Hallintomaksut kerätään pankkiryhmäkohtaisesti, kun taas ennakolliset vakauseräykset kerätään kultakin yhteisöltä. Tämän seurauksena hallintomaksuja ja ennakollisia vakauseräyksiä joutuu maksamaan eri määrä pankkeja.

63 Komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/517⁶⁸ voimaantulon jälkeen kriisintarkaisuneuvosto sovelsi siirtymäjärjestelyjä ja laski varainhoitovuoden 2021 vuotuiset hallintomaksut vuonna 2019 kerättyjen EKP:n tietojen perusteella. Se otti huomioon myös kaikki muutokset, jotka kyseistä vuotta koskeviin tietoihin oli myöhemmin tehty. Näiden laskelmien perusteella se toimitti pankeille niiden hallintomaksuja koskevat ilmoitukset. Vuoden 2021 osalta kriisintarkaisuneuvostolla oli kerättävänä yhteensä 60 miljoonaa euroa 2 316 laitokselta (ks. *kaavio 10*). Kerätty määrä oli kaiken kaikkiaan pienempi kuin vuonna 2020, sillä kriisintarkaisuneuvostolle oli kertynyt 59,4 miljoonan euron budjettilyijäämä vuonna 2019. Vuoden 2021 hallintomaksut lasketaan uudelleen seuraavalla laskentajaksolla (siirtymäjärjestely). Myös vuosien 2020 ja 2019 hallintomaksut lasketaan tarvittaessa uudelleen seuraavalla laskentajaksolla. Tällöin otetaan huomioon tiedot muutoksista, jotka koskevat laitosten toiminnan laajuutta tai laitosten asemaa taikka maksutekijöitä.

⁶⁷ Euroopan komission delegoitu asetus (EU) 2017/2361.

⁶⁸ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/517, annettu 11 päivänä helmikuuta 2021, delegoidun asetuksen (EU) 2017/2361 muuttamisesta kriisintarkaisuneuvoston hallintomenojen kattamiseksi maksettavia hallintomaksuja koskevien järjestelyjen osalta (EUVL L 104, 25.3.2021, s. 30–33).

Kaavio 10 – Kriisinratkaisuneuvoston veloittamat hallintomaksut

Lähde: Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto; määrät on pyöristetty lähimpään miljoonaan euroon.

64 Hallintomaksuja koskeviin ilmoituksiin voi hakea muutosta kriisinratkaisuneuvoston valituslautakunnalta kuuden viikon kuluessa ilmoituksen antamisesta⁶⁹. Valituslautakunnan päätökset on mahdollista riitauttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa. Vuosina 2020 ja 2021 pankit eivät tehneet valituksia hallintomaksuja koskevista ilmoituksista. Näin ollen kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt ehdollisia vastuita hallintomaksuista.

Lisätiedot

65 Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on osoittanut, että se on ottanut käyttöön riittävät sisäiset kontrollit, joiden avulla on mahdollista saada yleiskuva EU:n ja

⁶⁹ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 85 artiklan 3 kohta.

kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevista merkityksellisistä oikeudenkäynneistä. Kansallisen tason oikeudenkäyntimenettelyjen luonteen vuoksi kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin pitkälti riippuvainen kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyöstä. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston oikeudellinen tiimi tekee käytössään olevan yleiskatsauksen perusteella ja tilintarkastustuomioistuimen aiemman suosituksen mukaisesti (ks. *liite II*) sisäisen riskinarvioinnin kustakin riita-asioiden luokasta ja toimittaa sen tilinpitäjälle. Tilanteen kehittymisestä raportoidaan säännöllisesti kriisinratkaisuneuvoston johtokunnalle.

Osa II: Komission ehdolliset vastuut

66 Euroopan komissio on vahvistanut, että sillä ei ollut 31. joulukuuta 2020 ehdollisia vastuita, jotka olisivat aiheutuneet siitä, että komissio on hoitanut yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään.

67 EU:n oikeuskäytännössä⁷⁰ toimivallan siirto EU:n virastoille, kuten kriisinratkaisuneuvostolle, rajataan täytäntöönpanotoimivaltaan. Tämä vaikuttaa kriisinratkaisumääräyksiin siten, että ne voivat tulla voimaan vain, jos komissio hyväksyy ne. Komissio voi vastustaa mitä tahansa kriisinratkaisumääräyksen osatekijää, joka on harkinnanvarainen. Jos komissio vastustaa kriisinratkaisumääräystä yleistä etua koskevan perusteen nojalla, sen on ehdotettava tarpeellisia muutoksia neuvostolle. Sääntö on sama, jos komissio pyytää merkittävää muutosta tapaan, jolla kriisinratkaisurahastoa käytetään⁷¹.

68 Komissio vahvisti 7. kesäkuuta 2017 ensimmäisen kriisinratkaisumääräyksen⁷², jonka kriisinratkaisuneuvosto oli hyväksynyt. Unionin yleisessä tuomioistuimessa oli kesäkuussa 2021 tähän määräykseen liittyen vireillä 30 kannetta komissiota vastaan⁷³. Kaikki 30 kantajaa olivat nostaneet kumoamiskanteen komission päätöstä vastaan, minkä lisäksi kahdeksan kantajista oli nostanut myös vahingonkorvauskanteen. Nämä oikeudenkäynnit ovat edelleen kesken. Koska BPE:n kriisinratkaisussa ei myönnetty

⁷⁰ Meroni-tuomioihin perustuva lainopillinen doktriini sellaisena kuin se on vahvistettu asioissa 9/56 ja 10/56, Meroni & Co, Industrie Metallurgiche, v. korkea viranomainen, [1957–1958] Kok. 133, sekä asiassa C-270/12, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta v. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto, [ECLI:EU:C:2014:18].

⁷¹ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 18 artiklan 7 kohta.

⁷² BPE:tä koskevan kriisinratkaisumääräyksen vahvistaminen.

⁷³ Komissio on ainoa vastaaja vain yhdessä näistä 30 oikeudenkäynnistä.

julkista rahoitustukea eikä käytetty kriisinratkaisurahastoa (ks. kohta 17), komissio ei toteuttanut valtiontukea tai kriisinratkaisurahaston tukea koskevaa arviointia.

69 Vuoden 2019 tilinpäätöksen tapaan komissio on päättänyt kirjanpitoarviointinsa perusteella olla esittämättä ehdollisia vastuuta näistä tapauksista myös vuoden 2020 osalta. Komission mukaan yksikään kantajista ei ole riittävällä tavalla näyttänyt toteen komission sopimuksenulkoista vastuuta. Komissio totesi erityisesti, että mitään säännöstä, jolla on määrä myöntää oikeuksia yksilöille, ei ole rikottu riittävän vakavasti. Siksi komission mukaan riski siitä, että sen vahvistuspäätös johtaisi taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen, on etäinen. Lisäksi komissio totesi, että kantajat eivät ole voineet kärsiä vahinkoa, koska kriisinratkaisun vaihtoehtona olisi ollut kansallisten sääntöjen mukainen maksukyvyttömyysmenettely. Kaikki osakkeenomistajat tai velkojat, jotka olisivat olleet paremmassa asemassa maksukyvyttömyysmenettelyissä, olisivat saaneet kriisinratkaisurahastolta hyvityksen NCWO-menettelyn nojalla (ks. kohdat 36–39). Komissio on näin ollen todennut – laajan kokemuksensa perusteella – että näistä tapauksista komissiolle mahdollisesti aiheutuva taloudellinen riski on etäinen.

70 Tilintarkastustuomioistuin ei otoksensa analysoinnin perusteella havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa komission arvioinnin kanssa.

71 Sen lisäksi, että kanteita on vireillä BPE:n kriisinratkaisun osalta, komissio on nostanut yhden kanteen asiassa C-584/20 P. Komissio pyrkii kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen aiemman tuomion, joka on annettu eräessä vuoden 2017 maksukauden ennakkollisia vakauserämaksuja koskevassa asiassa. Unionin tuomioistuin kumosi 15. heinäkuuta 2021 unionin yleisen tuomioistuimen alkuperäisen tuomion, mutta kuitenkin vahvasti ennakkollista vakauserämaksua koskevan kriisinratkaisuneuvoston päätöksen kumoamisen sillä perusteella, että päätöksen perustelut olivat olleet riittämättömiä (ks. kohta 48). Komissio ei voinut ottaa tätä tuomiota huomioon varainhoitovuoden 2020 tilinpäätöksessä, sillä tuomio ei ollut käytettävissä ajoissa. Tästä syystä komission oli ilmoitettava ehdollisista vastuista niiden aiempien tuomioiden perusteella, jotka unionin yleinen tuomioistuin oli antanut kolmessa vuoden 2017 ennakkollisia vakauserämaksuja koskevassa asiassa. Koska komissio ei osallistu ennakkollisia vakauserämaksuja koskevaan päätöksentekoprosessiin, se ei ole ilmoittanut ehdollisia vastuuta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa komission arvioinnin kanssa.

Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut

72 Neuvosto on vahvistanut, että sillä ei ollut 31. joulukuuta 2020 ehdollisia vastuuta, jotka olisivat aiheutuneet siitä, että neuvosto on hoitanut yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään.

73 Komissio voi vastustaa kriisinratkaisuneuvoston ehdottamaa kriisinratkaisumääräystä. Jos komissio vastustaa kriisinratkaisumääräystä yleistä etua koskevan perusteen nojalla, sen on ehdotettava tarpeellisia muutoksia neuvostolle. Sääntö on sama, jos komissio pyytää merkittävää muutosta tapaan, jolla kriisinratkaisurahastoa käytetään (ks. kohta [67](#)).

74 Tämän kertomuksen laatimisajankohtaan mennessä neuvosto ei ole ollut osallisena kriisinratkaisupäätöksissä. Neuvosto oli kuitenkin yhden BPE:hen liittyvän oikeudenkäynnin kohteena vuoden 2017 lopussa. Kanne jätettiin vuonna 2018 tutkimatta siltä osin kuin se koski neuvostoa⁷⁴. Näin ollen neuvostolle ei aiheudu ehdollisia vastuuta.

⁷⁴ Unionin yleisen tuomioistuimen määräys (kahdeksas jaosto), 14.6.2018 – Cambra Abaurrea v. parlamentti ym. (asia T-553/17).

Johtopäätökset ja suositukset

75 Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että kriisintarkastusneuvostoa ja komissiota vastaan on pantu vireille kanteita, jotka liittyvät kriisintarkastukseen tai siihen, että kriisintarkastusta ei ole aloitettu. Näihin kanteisiin liittyvien oikeudenkäyntien lopputulosta on tässä vaiheessa erittäin mutkikasta arvioida, sillä kriisintarkastusta koskeva säädöskehys on suhteellisen tuore ja siihen liittyvä oikeudellinen järjestelmä monimutkainen, luonteeltaan erityinen ja täysin uudenlainen. Tilintarkastustuomioistuin ei kuitenkaan löytänyt evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisintarkastusneuvoston ja komission sellaisia mahdollisia ehdollisia vastuita koskevien arviointien kanssa, jotka ovat aiheutuneet niiden suorittaessa yhteisestä kriisintarkastusmekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään (ks. kohdat [39](#) ja [69](#)). Näin ollen johtopäätöksenä on, että näiden oikeudenkäyntien osalta ei ole tarpeen ilmoittaa ehdollisia vastuita.

76 Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kriisintarkastusneuvosto ilmoitti 5 561 miljoonan euron ehdolliset vastuut sellaisten tuomioistuimissa vireillä olevien kanteiden johdosta, jotka koskivat kriisintarkastusneuvoston päätöksiä ehdollisista vakauseräistä vuosina 2016–2020 (ks. kohta [46](#)). Ehdollisia vastuita koskeva ilmoitus perustui unionin yleisen tuomioistuimen syyskuussa 2020 tekemään päätökseen, jossa kumottiin kolmen pankin osalta kriisintarkastusneuvoston päätökset vuoden 2017 ennakkollisista vakauseräistä. Unionin tuomioistuimen suuri jaosto on tosin sittemmin kumonnut yleisen tuomioistuimen päätöksen yhden asian osalta, mutta suuren jaoston tuomio annettiin sen jälkeen, kun kriisintarkastusneuvosto oli jo antanut lopullisen tilinpäätöksensä kesäkuun puolivälissä 2021, eikä tuomiota sen vuoksi voitu ottaa huomioon.

77 Vuoden 2020 tilinpäätöksessään kriisintarkastusneuvosto ilmoitti oikeudenkäynnin kohteena olevat ennakkolliset vakauserät siten, että ne olivat ehdollisia vastuita koko määrältään. Tämän lähestymistavan syynä oli varovaisuus, joka perustui käytettävissä oleviin tietoihin sekä EU:n tuomioistuinten relevanttiin oikeuskäytäntöön kriisintarkastusneuvoston tilien päättämisen aikaan. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kriisintarkastusneuvostolla on lakisääteinen velvollisuus kerätä ennakkolliset vakauserät, ja tämän vuoksi on epätodennäköistä, että kriisintarkastusneuvoston olisi maksettava pankeille niiden vakauserät takaisin kokonaisuudessaan. Jos ennakkolliset vakauserät lasketaan uudelleen, kriisintarkastusneuvoston on ehkä palautettava pankeille tai pyydettävä niitä maksamaan määrät, joilla alkuperäinen ennakkollisista vakauseräistä koskeva päätös ja tarkistettu päätös mahdollisesti eroavat toisistaan.

78 Toisin kuin edellisten varainhoitovuosien tilinpäätöksissä, kriisinratkaisuneuvosto ei vuoden 2020 osalta esittänyt ehdollisia vastuita, jotka olisivat liittyneet ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin kansallisiin oikeudenkäynteihin. Tämä on linjassa sen unionin tuomioistuimen hiljattain antama ennakkoratkaisun kanssa (ks. [laatikko 7](#)), että kansallisilla tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa tarkistaa kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä, jotka koskevat yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakausmaksuja. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kriisinratkaisuneuvosto seuraa tilintarkastustuomioistuimen aiempien suositusten mukaisesti edelleen kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevia oikeudenkäyntejä, joissa käsitellään ennakkollisia vakausmaksuja.

79 Kriisinratkaisuneuvostolle on annettu tiedoksi uusia EU:n tuomioistuimissa vireille pantuja kanteita, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston päätöstä kriisinratkaisurahastolle maksettavista vuoden 2021 ennakkollisista vakausmaksuista (ks. kohta [44](#)). Koska nämä kanteet kuitenkin pantiin vireille kriisinratkaisuneuvoston lopullisen tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen ja koska ne on käytävä perusteellisesti läpi, kriisinratkaisuneuvosto ei ole pystynyt ottamaan niitä huomioon vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Nämä tapaukset on otettava huomioon kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä varainhoitovuodelta 2021.

80 Tilinpitäjän on saatava kaikki tarvittavat tiedot varmistaakseen, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan. Kriisinratkaisuneuvoston oikeudellinen yksikkö antoi kriisinratkaisuneuvoston tilinpitäjälle vuoden 2020 tilinpäätöksen laatimista varten riskinarvioinnin kustakin vireillä olevien riita-asioiden luokasta (ks. kohta [65](#)). Riskinarvioinnissa selostettiin jonkin verran myös arviointien perusteluita. Lisäksi tilinpitäjä sai – toisin kuin varainhoitovuoden 2019 tilinpäätöksen osalta – Espanjan kansalliselta kriisinratkaisuviranomaiselta FROB:ltä (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria) kirjallisia vahvistuksia kansallisista oikeudenkäynneistä, jotka liittyivät Banco Popular Español S.A.:n (BPE) kriisinratkaisuun (ks. kohta [30](#)). Sen sijaan kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta ei saatu vastaavia tietoja kansallisista oikeudenkäynneistä, jotka liittyivät ennakkollisiin vakausmaksuihin (ks. kohta [61](#)).

Suositus 1 – Kehitetään menettely ennakkollisista vakauseräsuista aiheutuvan potentiaalisen taloudellisen riskin laskemiseksi

Kriisintarkkailuneuvoston olisi vastaisuudessa arvioitava riskiä kaikkien sellaisten vireillä olevien oikeudenkäyntien osalta, jotka koskevat kriisintarkkailurahastolle suoritettaviin ennakkollisiin vakauseräsuihin liittyviä kriisintarkkailuneuvoston päätöksiä. Lisäksi kriisintarkkailuneuvoston olisi tilinpäätöksensä valmistumiseen asti arvioitava kaikkia uusia oikeudenkäyntejä.

Kriisintarkkailuneuvoston olisi riskinarviointinsa tulosten mukaisesti ilmoitettava ehdollisina vastuina määrä, jonka se odottaa joutuvansa maksamaan vakauseräsuja suorittaneille pankeille. Sen sijaan, että se ilmoittaisi ehdollisina vastuina niiden ennakkollisten vakauseräsujen koko määrän, jotka ovat oikeudenkäyntien kohteena, sen olisi asiaan vaikuttavia seikkoja arvioituaan kehitettävä menetelmä, jonka avulla voidaan tarpeen mukaan laskea, kuinka paljon vakauseräsueroavat toisistaan, kun ne määritetään yhtäältä alkuperäisen ennakkollista vakauseräsuun koskevan päätöksen ja toisaalta mahdollisen tarkistetun päätöksen mukaisesti.

Tavoiteajankohta: kriisintarkkailuneuvoston vuoden 2021 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä

Suositus 2 – Annetaan tilinpitäjälle tietoja kansallisista oikeudenkäynneistä

Kansallisia oikeudenkäyntejä, jotka koskevat ennakkollisia vakauseräsuja, on kaiken kaikkiaan paljon, ja niiden määrä kasvaa edelleen. Siksi kriisintarkkailuneuvoston olisi otettava uudelleen käyttöön näiden tapausten seurantaprosessi. Sen olisi pyydettävä kansallisia kriisintarkkailuviranomaisia antamaan vuosittain kirjallinen vakuutus, joka koskee viranomaisten toimittamia tietoja, sekä arvioimaan, kuinka todennäköisesti ennakkollisia vakauseräsuja koskevat kanteet voisivat menestyä. Nämä tiedot olisi toimitettava kriisintarkkailuneuvoston tilinpitäjälle, joka voi käyttää niitä kriisintarkkailuneuvoston tilinpäätöksen laadinnassa.

Tavoiteajankohta: kriisintarkkailuneuvoston vuoden 2021 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Mihails Kozlovsin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 9. marraskuuta 2021.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Handwritten signature of Klaus-Heiner Lehne in black ink, consisting of the initials 'k-h' followed by a stylized 'se'.

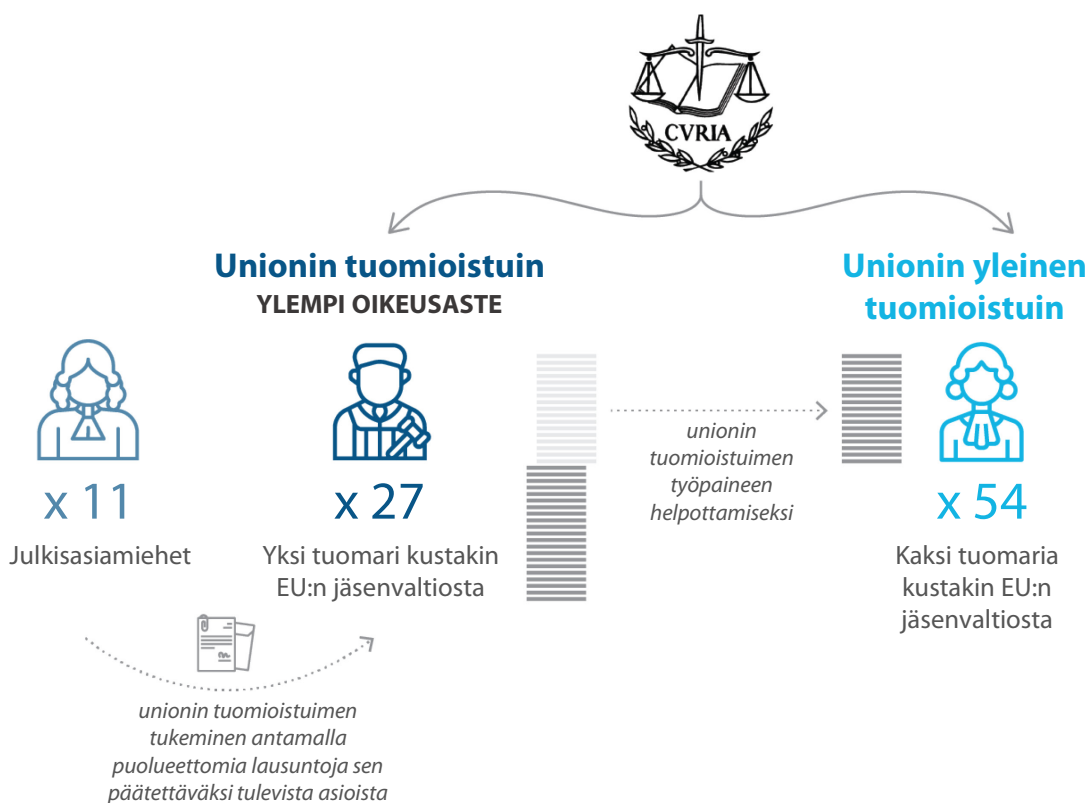
Klaus-Heiner LEHNE
presidentti

Liitteet

Liite I – Euroopan unionin tuomioistuin ja käytettävissä olevat oikeussuojakeinot EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten päätöksiä vastaan

Euroopan unionin tuomioistuin (ks. [kaavio 11](#)) koostuu kahdesta tuomioistuimesta, jotka ovat unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin. Unionin tuomioistuimessa julkisasiamiehet antavat ratkaisuehdotuksen unionin tuomioistuimen päätöksenteon tueksi. Unionin yleinen tuomioistuin perustettiin vähentämään unionin tuomioistuimen työtaakkaa. Unionin yleinen tuomioistuin käsittelee pääasiassa kanteita, joita yksilöt ja yritykset ovat nostaneet EU:n säädöksiä ja sääntelytoimia vastaan silloin kun kyseiset säädökset ja toimet koskevat yksilöitä ja yrityksiä suoraan. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin käsittelee kanteita, joissa vaaditaan vahingonkorvausta EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten aiheuttamasta vahingosta. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioihin voi hakea muutosta unionin tuomioistuimessa kahden kuukauden kuluessa, mutta vain oikeuskysymyksissä.

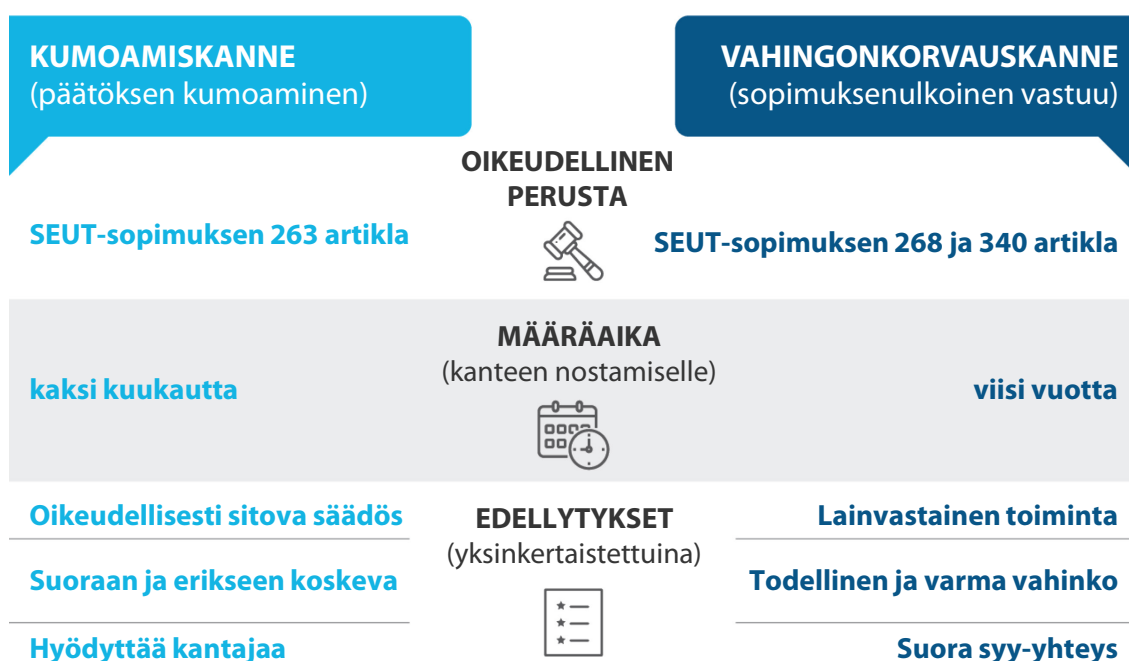
Kaavio 11 – Euroopan unionin tuomioistuimen kokoonpano

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kun luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt haluavat riitauttaa EU:n toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen päätöksiä, käytettävissä on erilaisia oikeussuojakeinoja (ks. [kaavio 12](#)). Yksi oikeussuojakeinoista on kumoamiskanne sellaista oikeudellisesti sitovaa päätöstä vastaan, joka joko on osoitettu kyseiselle henkilölle tai koskee tätä suoraan ja erikseen. EU:n tai sen elimen tekemän päätöksen kumoaminen edellyttää, että kantajat esittävät valituksensa kahden kuukauden kuluessa asianomaisen päätöksen julkaisemisesta⁷⁵.

Kaavio 12 – Oikeussuojakeinot, joita voidaan käyttää EU:n toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen päätöksiä vastaan

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin SEUT-sopimuksen ja oikeuskäytännön perusteella.

Toinen oikeussuojakeino on vahingonkorvauskanne, joka perustuu siihen, että EU olisi sopimuksenulkoisessa vastuussa niiden maksamisesta. Tällaiset vaatimukset⁷⁶ on esitettävä viimeistään viiden vuoden kuluessa. Jotta vahingonkorvauskanne voisi menestyä, kantajan on osoitettava, että toimielin on rikkonut riittävän vakavasti sellaista oikeusnormia, jonka tarkoituksena on myöntää oikeuksia yksilöille. Lisäksi on

⁷⁵ SEUT-sopimuksen 263 artiklassa tarkoitettu kanne on pantava vireille kahden kuukauden kuluessa säädöksen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei säädöstä ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon.

⁷⁶ SEUT-sopimuksen 268 artikla, yhteisestä kriisintarkaisumekanismista annetun asetuksen 87 artiklan 5 kohta ja unionin tuomioistuimen perussäännön 46 artikla.

osoitettava kantajan kärsimä todellinen vahinko sekä välitön syy-yhteys lainvastaisen toimen ja vahingon välillä.

Jokainen oikeudenkäyntimenettely alkaa sillä, että kantaja toimittaa kanteen, jossa eritellään kanneperusteet ja niitä tukevat väittämät ja lisäksi ilmoitetaan, minkä tyyppistä määräystä vaaditaan. Vastaajan on annettava kirjallinen vastine kahden kuukauden kuluessa⁷⁷. Kantaja voi yleensä tämän jälkeen jättää vastauskirjelmän, johon vastaaja voi vielä vastata. Jokainen, joka pystyy osoittamaan, että asian ratkaisu koskee hänen etuaan, voi esiintyä oikeudenkäynnissä väliintulijana ja toimittaa tätä varten kirjelmän, jossa tuetaan jonkin asianosaisen vaatimuksia. Lisäksi EU:n tuomioistuimet voivat esittää osapuolille erillisiä kysymyksiä, joihin osapuolten on vastattava. Kirjallisen menettelyn lopuksi EU:n tuomioistuimet voivat päättää pitää julkisen suullisen käsittelyn Euroopan unionin tuomioistuimessa. Tällöin tuomarit käyvät päätösneuvottelun ja antavat tuomionsa julkisessa istunnossa (ks. [kaavio 13](#)). Tuomioon voi hakea muutosta kahden kuukauden ja kymmenen päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi asianosaisille⁷⁸. Jos tuomioista ei valiteta, ne tulevat lainvoimaisiksi tämän määräajan jälkeen.

Kaavio 13 – Tapausten käsittelyn tavallinen eteneminen Euroopan unionin tuomioistuimessa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

⁷⁷ Poikkeustapauksissa tätä määräaika voidaan pidentää vastaajan perustellusta pyynnöstä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklan nojalla (EUVL L 105, 23.4.2015, s. 1). Näin tapahtui useimmissa BPE:n kriisiratkaisua koskevissa asioissa.

⁷⁸ Unionin tuomioistuimen perussääntö, 56 artikla.

Liite II – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta

Vuosi	Suositus	Tilanne	Tiedot
2020	<p>Yhteisen kriisintarkkailuneuvoston olisi unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen viimeaikaisten tuomioiden valossa arvioitava uudelleen riski kaikkien niiden vireillä olevien oikeudenkäyntimenettelyjen osalta, jotka koskevat päätöksiä kriisintarkkailurahastoon suoritettavista ennakkolisistä vakuusmaksuista. Kriisintarkkailuneuvoston olisi myös arvioitava mahdollisia uusia oikeudellisia menettelyjä.</p>	<p>Pantu täytäntöön</p>	<p>Kriisintarkkailuneuvosto otti huomioon kaikki unionin yleisen tuomioistuimen ja unionin tuomioistuimen tuomiot, jotka oli annettu vuoden 2020 tilinpäätöksen laatimishetken mennessä. Kriisintarkkailuneuvosto arvioi uudelleen riskitason ja esitti ehdollisina vastuina ennakkolisien vakuusmaksujen koko määrän tapauksissa, joissa se arvioi riskin mahdolliseksi.</p>
2020	<p>Yhteisen kriisintarkkailuneuvoston olisi otettava lopullisessa tilinpäätöksessään huomioon kaikki oikeustapaukset sen varmistamiseksi, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan. Tähän sisältyvät tiedot kaikista seikoista, jotka voivat johtaa taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen. Tiedot olisi annettava esimerkiksi kansallisista oikeudenkäyntimenettelyistä, jotka on pantu vireille hyväksytyinä kriisintarkkailumääräyksiä koskevien täytäntöönpanopäätösten osalta.</p>	<p>Pantu täytäntöön</p>	<p>Varainhoitovuoden 2020 tilinpäätöstä varten kriisintarkkailuneuvosto pyysi FROB:ltä kirjallisia vahvistuksia kansallisella tasolla vireillä olevista hallinnollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä, jotka koskivat BPE:tä. Kriisintarkkailuneuvosto analysoi toimitetut tiedot ja antoi sen perusteella lisätietoja.</p>

Akronyymit ja lyhenteet

Akronyymi tai lyhenne	Selitys
BPE	Banco Popular Espanol S.A.
EKP	Euroopan keskuspankki
FROB	Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (Espanjan kansallinen kriisinratkaisuviranomainen)
SEUT-sopimus	Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus
Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1).

SRB:n vastaus

Yhteinen kriisintarkastusneuvosto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen ja kiittää hyvästä yhteistyöstä tarkastuksen aikana.

Suositus 1.

Yhteinen kriisintarkastusneuvosto hyväksyy suosituksen 1.

SRB noudattaa tietenkin sovellettavia kirjanpitosääntöjä jatkossakin. Ehdollisten velkojen yhteydessä se esittää parhaan arvionsa, joka perustuu oikeaan ja riittävään kuvaan.

Arvioidun erotuksen laskemismenetelmän arvioimista ja kehittämistä koskevan suosituksen osalta SRB katsoo tässä vaiheessa, että

- koska rahoitusosuuksien laskenta on monimutkaista ja ne ovat kytköksissä toisiinsa, ja
- koska tällä hetkellä ei ole selvää, kuinka unionin yleinen tuomioistuin ja unionin tuomioistuin suhtautuisivat ennakkomaksuosuuksia koskeviin oikeusriitoihin, jotka oikeuttaisivat uudelleenlaskentaan,

vaarana on, että SRB:n nykyisen (varovaisen) lähestymistavan tehostaminen saattaa johtaa varsin summittaisiin arvioihin tällaisista rahoitusosuuksien eroista.

Suositus 2.

Yhteinen kriisintarkastusneuvosto hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen suosituksen 2.

Komission vastaus

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen asetuksen (EU) N:o 806/2014 92 artiklan 4 kohdan nojalla varainhoitovuoden 2020 osalta antamaan kertomukseen mahdollisista ehdollisista vastuista (joko yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle, neuvostolle, komissiolle tai muille), jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa kyseisen asetuksen mukaisia tehtäviään

”Komissio on pannut merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.”

Neuvoston vastaus

Neuvosto on ottanut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen huomioon.

Tarkastustiimi

Yhteisen kriisinratkaisumekanismin perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 806/2014 92 artiklan 4 kohdan nojalla Euroopan tilintarkastustuomioistuimien raportit, jotka vuosittain mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään.

Tämän kertomuksen laati IV tarkastusjaosto, jonka erikoisalana on markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous. Tarkastusjaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Mihails Kozlovs. Tarkastus toimitettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Rimantas Šadžiuksen johdolla, ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Mindaugas Pakštys, kabinettiavustaja Matthias Blaas, johtaja Joanna Metaxopoulou, toimialapäällikkö Valeria Rota, tehtävävastaava Leonidas Tsonakas, tarkastajat Carlos Soler Ruiz ja Nadiya Sultan sekä oikeudellinen neuvonantaja Andreea-Maria Feipel-Cosciug.

Rimantas Šadzius

Mindaugas Pakštys

Matthias Blaas

Joanna Metaxopoulou

Valeria Rota

Leonidas
Tsonakas

Carlos Soler Ruiz

Nadiya Sultan

Andreea-Maria Feipel-Cosciug

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2021.

[Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä nro 6-2019](#), joka koskee avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä, pannaan täytäntöön datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat tilintarkastustuomioistuimen periaatteet.

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan.

Uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietty sisältö esittää tunnistettavissa olevia henkilöitä esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä. Jos tällainen lisäoikeus saadaan, yllä mainittu yleinen käyttöoikeus peruuntuu. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin, eikä niiden käyttöön anneta lupaa.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille verkkosivuille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logon käyttäminen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.